

Ankara 3 (Sabaha karşı) — Millet Meclisinde 12 muhalife karşı 249 reyyle hükûmete itimat beyan edildi. Meclis 1 Teşrinisaniye kadar tatil edildi.

İsmet Pasa, muvaffak bir imtihan daha geçirdi

Başvekil Meclîşte hükûmetin beyannamesini okudu ve itimat aldı

Fethi Beyin nutkuna Başvekil ve Vekiller cevap verdiler

Millî müdafaa işlerinde ihtiyat ve tedbirliyiz, adli islahat muhafaza edilecek, şimendiferler siyasetine devam, işsizlikle meşgul olunacak, memurların maaşları eksilmeyecek bilâkis refahları için tedbirler alınacak, vergiler imkan dahilinde indirilecektir.

İsmet Pş. meclise giriyor

İsmet Paşa, 2 (A. A.) — Büyük Millet Meclisi bugün saat 14 te reis Kâzım Paşa Hz. nin siyasetinde toplanmıştır. Bütün locaları dolu idi. Reiscümhur Hz. localarında müzakeratı dinliyorlardı.

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

İsmet Pş. nin nutku
Yeni kabinenin programı
"Muhterem efendiler, hükûmetin takip edeceği siyaset umumi ve ana hatlarıyla uzun senelerden beri takip olunan hatların devamı olacaktır. Dahilde bu umumi siyasetin ifadesi cümhuriyetin devamlı mütemadi bir teklâfını takip etmiş, vatandaşın huzur ve emniyetinin, çalışmakla

nihayet millî iktisat için ya bir fayda temini veya bir engelin bertaraf edilmesi gibi bir iktisadî gayeye tevaccüh ettirmek lâzımdır. İktidarımız dahilinde olan bütün gayelerimizi bu uğurda sarfedeceğiz.

Zirai istihsal
Zirai istihsalın maruz olduğu hususî müşkülât, nazarımızı ehemmiyetle celbetmektedir. Bu uğurda bir hükûmetin iktidarında olan bütün tedbirleri almak başlıca meşgalemiz olacaktır. Millî iktisadın diğer sahalarında malûm olan programımıza yeni bir şey ilâve edecek değiliz.

Yalnız iş kanunu ve işçilerin vaziyetlerinin islahı ile bilhassa meşgul olacağımızı kaydetmek isteriz.

Hükûmete itimat rey'i vermeyen S. C. F. Lideri
Fethi B.
Mali siyasetimizin hedefleri
Mali siyasetimiz bütçe mü-lâhazası (Devamı 6 ncı sahifede)

Hükûmete itimat rey'i vermeyen S. C. F. Lideri
Fethi B.
Mali siyasetimizin hedefleri
Mali siyasetimiz bütçe mü-lâhazası (Devamı 6 ncı sahifede)

Faiz ve kredi vaziyeti Siirt mebusu Mahmut B. meclis kürsüsünde bir nutuk söyledi

ANKARA, 2 (Milliyet) — Siirt mebusu Mahmut Bey, Millet Meclisinde bir nutuk irat etmiştir. Nutku aynen dercettmek bugün için kabil olamadı. Bir hülasasını neşre mecbur olduk. Mahmut Bey, nutkunda ezcümle demiştir ki:

Biliyorsunuz ki, Efendiler, memleketimizde her hangi bir iktisadî teşebbüs mevzu bahis olduğu vakit daima istihsal masraflarının çokluğu ve binnetice maliyet fiatının yüksekliği göze çarpar. Gene çok iyi biliyorsunuz ki, Efendiler, snai, zirai ve alelümüm iktisadî istihsalâtta maliyet fiatlarının yüksek olmasının bir çok âmilleri arasında bir taraftan kredinin azlığı diğer taraftan faizin çokluğu birinci derecede ehemmiyeti haizdir. Onun içindir ki her sınıf halktan, şehriden ve köylüden daima aynı şikâyetleri işitiyoruz:

Faiz nisbeti çok yüksektir. Bu yüzden haddi zatında çok iyi neticeler vermesi ilmen ve iktisadî tabii olan teşebbüsler muvaffak olmuyor.

Efendiler, burada mühim bir noktayı izah etmek lâzımdır: Halka ıstırap verdiğinden, hemen her teşebbüsü akim bıraktığından şikâyet edilen faiz alelülhalk bankaların muamele yapmalarında (Devamı 6 ncı sahifede)

İntihap Öbürgün reylerin atılması başlıyor

Pendikte Halk fırkası namzetleri 15 reye karşı 637 reyyle intihap edileiler

İntihap Encümenleri iki gün için mesailerini durdurmuş bulunuyorlar. Pazar günü sabah 9 dan itibaren şehrimizde de bilfiil intihap başlayacaktır. Reylerin atılmağa başlanmasile encümenler de yeniden faaliyete geçeceklerdir.

Pazar günü bütün kaza merkezlerinde mutut merasimle sandıklar açılarak içleri boş olduğu tesbit edildikten ve mühürlendikten sonra sırasile herkes reyini atmağa başlayacaktır. İntihap İstanbul vilâyetini teşkil eden okazada da aynı günde başlayacaktır. Beherer her tarafta aynı günde bitmesi icap etmemektedir.

Hangi kazada münthahipler daha çabuk reyini verirse o kazanın intihabı daha evvel bitmiş olacaktır.

Mülhakat intihabatının da peyderpey arkası alınmaktadır. Bu meyanda dün de Pendik intihabı bitmiş ve netice her tarafta olduğu gibi Cümhuriyet Halk Fırkası lehine tecelli etmiştir. Pendik belediyesi için 12 aza intihap olunmuş ve reye istihak eden 652 münthahip ten 637 si Halk Fırkası namzetlerine rey vermiştir.

Serbest fırkanın namzetleri
Söylendiğine göre Serbest fırka namzetleri arasında şu zevat vardır:

Sabık Antalya mebusu Şerif, Ali zade Murat, sabık sefirlerden Galip Kemalî, erkânharip müteakillerinden Hasan Tosun, Derviş zade Hasan Fehmi, cemiyeti belediye sabık azasından Ziya Molla Bey, temyiz mahkemesi esbak birinci reisi Ali Rıza, Avukatlardan Sadi Rıza, Orhan İMhat, Mustafa Hayri, Doktor Nazif Şerif, Emmar Rıdvan, Nuri paşa zade Esat sabık şehreminlerinden Mehmet Ali Beylerle Nezih Muhiddin Suat Derviş Hanmlar. Operatör Cemil Paşanın da bu liste içinde bulunduğu söylenmektedir.

Hariciyenin tebliği

ANKARA, 2. A. A. — Hariciye vekâletinden tebliğ olmuştur: Türkiye Cümhuriyeti hariciye kekilî Tefvik Rüşdî Beyefendinin Moskova'ya ziyaretleri esnasında kendilerine Sovyet sosyalist cümhuriyetler ittihadı hükûmeti hariciye komiseri M. Litvinof ile hariciye komiser muavini M. Karahan arasında Türk-Sovyet münasebetile beynelmilel siyasete müteallik muhtelif meseleler hakkında dostane bir müdavele-i fikrî vuku bulmuştur.

Moskovadaki Türk Büyükelçisi Hüseyin Ragip bey ile Ankaradaki Sovyetist sosyalist cümhuriyetler ittihadı hükûmeti büyükelçisi M. Suriç bu mülakata iştirak etmişlerdir. İşbu mülakat esnasında iki taraf beynelmilel siyaset meseleleri müvacehesinde Türkiye ile Sovyetist sosyalist cümhuriyetler ittihadı menafinin tamamen yekdiğerine muatabk olduğunu ve kezalik bu husustaki noktai nazarların da tavafuk etmekte bulunduğunu müşahede eylemiştir. Aynı zamanda Türk-Sovyet dostluğunun Türkiye ile Sovyetist sosyalist cümhuriyetler ittihadı arasındaki münasebat itibarile şimdi her zaman-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Murahhasalarımız hareket ederlerken

Balkan konferansı pazartesi günü toplanıyor

Hasan B. in riyasetindeki hey'eti murahasamız dün Atınaya gitti

Pazartesi günü Atınada toplanacak olan Balkan konferansında hükûmetimizi temsil edecek olan meclis reisi: sanisi Hasan Bey, Yakup Kadri, Zeki Mes'ut, Reşit Saffet Ruşen Eşref Ali Münif ve Nemli zade Mithat Beyler dün İstella Ditalya vapuru ile Pireye hareket etmişlerdir.

Darülfünun hukuk fakültesi reisi Tahir Bey de dün konferansa iştirak için hükûmetten emir almıştır. Cumartesi günü hareket edeceklerdir.

Hasan Bey konferans hakkında şu malumatı vermiştir: — Atınada toplanacak olan konferans Balkan memleketlerinin alâkadâr eden siyasi, iktisadî, zirai meseleleri tetkik edecektir.

Konferansın Balkanlardaki vaziyeti ve komşu memleketler arasındaki münasebatı islaha çok yardım edeceğini zannediyorum. Ne kadar müddet devam edeceğini bilmiyorum. Fakat devam ettiği müddet zarfında Atınada kalarak bilfiil müzakerata iştirak edeceğiz.

Konferansta memleketler arasındaki Posta ve gümrük muamelâtını kolaylaştırarak tedbirler alınacaktır. Hükûmetimiz konferansta mevzuu bahsolacak meseleler hakkındaki tezlerini hazırlamıştır. Konferansta komşu memleketlerle aramızdaki zirai, siyasi, iktisadî meseleleri müşterek menafie uygun bir şekilde halle muvaffak olacağımızı ümit ediyoruz.

Atina, 1 — M. Venizelos, bu ay içinde Ankaraya gideceği için Makedonya ve Trakya seyahatini tehir etmiştir. Bundan başka başvekil Balkan konferansını bizzat açacak ve bir nutuk söyleyecektir. Hariciye nazırı M. Mihalakopoulos salı günü Atınaya dönecektir. M. Mihalakopoulos, Balkan konferansına bir telgraf çekerek resmi küşatta bulunamayacağını bildirdi.

Dün bir mektep daha açıldı

Vali dün çarşambada bir mektebin küşat resmini yaptı ve İstanbul maarifinin vaziyetini izah etti

İstanbul vilâyeti muhasebi hususiyesinin şehir dahilinde yaptırdığı 23 ilk mektepten Fahtih tekniğin merasimle açılmış ve tedrisata başlanmıştır. Merasimde Vali ve belediye reisi Muhiddin, İstanbul mebusu Hüseyin, maarif emini Muzafer, maarif müdürü Haydar B. ler müfettişler ve bir çok zevat hazır bulunuyordu. Merasime saat tam 11 de başlanmıştır. Muhiddin B. kurdaki kesmeden evvel uzun bir nutuk söyleyerek şimdiki kadar maarifin yaptığı hizmetlerden bahsetmiş ve ezcümle demiştir (Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Sultan Hamit I

Tahsin Paşanın Hatıratı..

No: 54

(Tercüme ve ıktibas hakkı mahfuzdur.)

Ermeniler niçin isyan ediyorlardı?

Merzifon, Sivas, Samsun, Zeytin isyanları nasıl ve niçin olmuştu?

Ermeniler Avrupada bazı mahafilden gördükleri bu himaye ve teşvik ve bazı taraflardan mebzulen vukubulan muaveneti nakdiye ile hariçte ve dahilde komiteler teşkil ederek her türlü teşebbüsât ve neşriyat sahasına atılmışlardı. Planları Türkiye'de çıkaracakları hâdiseler ile memleketin emniyet ve asayişini muhtel göstermek ve sulhu âlem namına bir Avrupa müdahalesine kapı açarak bunun neticesinde Ermeni amali-ni is'af ettirmekti. Ermeni erba-bi ihtilâlini teşvik eden mahafil-i siyasiye millî gayelerinin tahakkuku için bundan başka tevessül edilecek çare olmadığ-na kendilerini ikna etmişti.

Abdulhamid'in üçüncü müzahibi Nadir ağa

Ermenileri en çok himaye edenler İngilterede bulunuyor-du; komitenin nazif reisleri de Londrada yer bulmuşlardı. Avrupanın bazı gazeteleri bu hususta Ermeni ihtilâline hayli yardım etmişler ve Avrupa efkârı umumiyesinin bir kısmını aleyhimize tabrikle muvaffak ol-muşlardı. Ermeni ihtilâl komite-si hariçte bu suretle çalıştığı gibi Türkiye'nin muhtelif noktalarında emniyet ve asayişin muhtel olduğu yolunda neşriyate vesile vermek için Türkiye'de dahilinde Ermenileri yer yer ayaklandırmaktan da geri dur-mazlardı. Merzifon, Sis, Zey-tun, Samsun isyanları bu mak-satla tertip olunmuştu. Kumka-prî hâdisesi, Babâî vak'ası, Os-manlı bankası tecavüzü yine ay-ni maksadın mukaddimleri ad-dolunabilir. Hımcak ve Toros-ak komiteleri Türk zabıtası-nın takyidatına rağmen ihtilâl gazetelerini hudutlarından iç-eri sokmakta ve Ermeni ahali-ye dağıtarak fikirlerini karıştır-mağa muvaffak oluyorlardı.

Ermeni erbabı ihtilâli Yıldız-da patlatacakları bomba ile be-raber İstanbulda yerli ve ecne-bi, resmî ve hususî bir takım müessesatı da berhava ederek büyük bir mikyasta bir kargaşa-lık ika ve bu suretle müdahale-i ecnebiyeye vesile ihdas etmek için hariçte içtimar umumiler akdetmişlerdi. İhtilâlcilik ve anarşistlikle maruf olan muhar-rirlerden (Pirehiyar) ve diğer bir çok Ermenirüesayı ihtilâli bu içtimalara iştirak ettiler. (Pirehiyar) Ermeni efkârı fesa-diyesini neşir ve terciv için "Pro Armeniya", namile çıkar-makta olduğu gazetede, bu içti-

ki: — Şimdi burada bir ilim ve terbiye ocağının eşliğinde bulunuyoruz. Yapmağa hazırlandı-ğımız iş mukaddes bir davanın muvaffak olmasına hâdim birin-ci derecede tedbirlerdendir. İstanbul vilâyeti maarifinin ilk tahsil noktasından vaziyeti hakkında bir kaç kelime söyle-meği faideli görüyorum.

Meşrutiyet devrinde İstan-bul vilâyetinde 176 mektep, 1122 muallim ve 32,126 talebe vardı.

Halbuki cümhuriyet devrinde 368 mektep, 1600 muallim ve 44875 talebe vardır.

Çocuklarımızı okutmak ve terbiye etmek hususundaki vazifelerini daima feragat, teva-zu ve fedakârlıkla ifa eden kymetli muallim ordumuzun asıl mesaisini teshil ve istihsal ne çirpindikler muvaffakiyeti te-min için mektebi kendilerine büyük bir emniyet ve itimat ile teslim ediyoruz..

Müteakiben kurdela merasim le kesilmiş ve davetliler içeri girinmişlerdir. Bina gezilmiş, çok güzel ve muvafık bulunmuştur. Mektebin konferans salonu ga-vet modern tesisatı havidir.

Müsaadesiz değil!

Evvelki akşam şoförler cemiyeti hey'eti umumiyesi hali iç-timada iken Beyoğlu merkez memuru vilâyetten müsaade alınmadığı beyanile içtimar tatil ettirmek istemiştir.

Dün yapılan tetkikatta vilâ-yetin lâzım gelen müsaadeyi verdiği, fakat nasılsa Beyoğlu merkez memurluğuna malûmat verilmediği anlaşılmıştır. Mese-leye bilâhaza anlaşılmıştır.

HARİCİ HABERLER..

İngilterede

Konferans

İmparatorluk konferansı neleri görüşüyor?

M. Mac Donald'ın bir nutku

LONDRA, 1 (A. A.) — M. Mac Donald, imparatorluk konferansına iştirak eden murahhaslara beyanı hoşamedi eyledikten sonra bir nutuk irat ederek İngilterenin ticaretini müsait bir sahada devam ettirmek, tahdidi teshilât lehindeki mesaiyi ve milletler arasındaki ihtilâfları muslihane bir surette tes-diye için teşkilât vücude getirilmesi hususunda masruf olan faaliyetleri teshil etmek mecburiyetinde olduğunu söylemiştir.

LONDRA, 1 (A. A.) — M. Mac Donald dün akşam radyo ile her tarafa neşredilen beyanatında imparatorluk konferansının bir tarihçesini yapmış ve şimdiye kadar sarfedilen faaliyetlerden bahsetmiştir. Mumaileyh, bu konferansta gerek İngiltere ve gerek Hindistan do-minyonları murahhaslarının mü-şterek mesaili müzakere etmek hususunda müsavi haklara malik oldukları halde hazır bulunmak ta olduklarını söylemiş ve hava servislerinin inkişafı sayesinde önümüzdeki imparatorluk kon-federansın münakalâtı teshil edil-miş olacağını beyan etmiştir. Konferansın başlıca vazifesi İn-giliz federasyonu azasını tah-didi teslihat davasına yeniden ne suretle hâdim olacağı ve bey-nelmelî bütün teşkilâtlarda çare-hal olmak üzere harp yerine hakem usulünü ikame etmeğe ne vehile medar olacağını tet-kik etmektedir.

İngiliz Başvekili sözüne devamla demiştir ki: "Biz hepimiz, Cemiyeti Akvamın ihlâs-kâr taraftarıyız. Tedafii teslihat tecavüzü teslihat icap etti-rir. Sulh lehinde mümkün olan her şeyi yapmış olduğumu ve askerî bütçelerin hiç bir hissi hicap duyulmaksızın cihan mü-vacesihesi çıkarılabileceğine kani değiliz.

Londra, 2 (A.A.) — İmperat-orluk konferansında M. Macdon-ald'ın söylediği nutuk bittikten sonra mütehasıslardan mü-rekkep umumî bir iktisadî komi-te teskil edilmiştir.

Amanullah Han Dün ailesile beraber Romaya gitti

Sabık Efgan Kralı Amanul-lah han ile refikası sabık kralı-ça Süreyya Hanım ve diğer aile-efradı dün sabah saat 10 da İst-tella Ditalya vapuru ile şehri-mizden Romaya hareket et-mişlerdir.

Amanullah Han giderken şu beyanatta bulunmuştur. — Çok sevdiğim kardeş Tür-kiyede geçirdiğim günleri unu-tamıyacağım. Memleketinizde bana ibzal olunan mihmannû-vazlığa bipayan minnettarım. Kış geçirmek için İtalyaya gi-diyorum. Yazın çok sevdiğim memleketinizi tekrar ziyaret e-deceğim.

Efganın şimdiki kralı güzide ve nadir bir recilü siyasiyidir. Ef-ganistanın ıslahı için çok çalış-tığını görüyor ve yapılan ısla-hat hareketlerini memnuniyet-le takip ediyorum.

Vatanıma avdet etmek iste-rim. Siyasi prensiplerim kabul edildiği takdirde iş başma geç-mek gayemdir. Fakat davet e-dilip edilmeyeceğim hakkında şimdiden bir şey söyleyemem.

Kâbildeki âlf divanın emlakimin iadesi hakkında verdi-ğim istidayı reddettiğini, berabe-rim getirdiğim elmasları iade etmeğim için bana tebliğ-at yapılabileceğini ajanslar vası-tasile gazetelerden öğrendim. Buna ihtimal vermiyorum, çün-kü bu mücevherat benim şah-siyet bilâhaza anlaşılmıştır.

Cenevrede

İmza

Mali yardım mukevelesi imzalandı

28 devlet imzaya iştirak etti, İtalya ayrıldı

M. Brinad

CENEVRE, 2 (A. A.) — Akvam cemiyeti büyük meclisi-ne iştirak eden hükümetlerden 28 i malî yardım mukavelesi-ni imza etmişlerdir. Almanya, İtalya İsviçre ve Macar hükû-metleri bu mukaveleyi imza et-miyeclekdiler.

CENEVRE, 2 (A. A.) — M. Brinad bir tecavüze uğrıya-cak devletlere malî yardım hak-kındaki mukaveleyi imza ettik-ten sonra Cenevreden hareket etmiştir.

CENEVRE, 1 (A. A.) — Dördüncü komisyon umumî müsteşarlıklar ihdası hakkın-da İtalyan teklifini büyük bir ek-seriyetle reddetmiştir.

Ziraat sergisi
Ankara, 1. (A.A.) — Millî iktisat ve tasarruf cemiyetinin teşebbüsile 5 Kânunsani 1931 de Ankarada toplanacak olan zi-raat kongresi münasebetle açıl-lacak beynelmelî ziraat teknik sergisine iştirak etmek için bir çok ecnebi firmalar cemiyet mer-kezine müracaat etmeğe başla-mışlardır.

Yeni teşkilât
Prag, 1. (A.A.) — Son nüma-yişler dolayısıyla zabıtyaya ait mes-lî teşkilât imza edilmiştir. Bu teşkilât son zamanda bir tebliğ neşrederek halkı almış oldukları emirleri icra eden memurlarla bu emirleri veren amirler arasın-da bir fark gözetmeğe davet et-miştir.

İtalyada Faşist meclisi

Roma, 2. (A.A.) — Popolo Di Roma gazetesinin verdiği bir habere göre büyük Faşist Mec-lisi birinci Teşrinî 7 inci gün-ü toplanacak, bilhassa yeni ceza kanununa idam cezası hak-kında bir madde ilâvesi ve mi-lis efradının hukukî vaziyeti meselelerine istişal edecekler. Bu içtimada M. Grandi Fransız - İ-talyan mahkemeleri hakkında izahat verecektir.

Açlık yüzünden

Port Of Spain, 1. (A.A.) — Son zamanlarda Dominik ada-sında zuhur eden krtlık yüzün-den bir takım kargaşalıklar ol-muşur. Kargaşalıklar eski ırkm son melcei olan mntakada zu-hur etmiştir. Bu ırka mensup o-lan muharripler beyaz ırka men-sup fatihlere karşı kahramanca-sına müdafada bulunmuşlardır. Polis ateş açmak suretile asileri dağıtmış ve bu sırada bir takım kimseler yaralanmıştır.

Hafta tatili

Berne, 1. (A.A.) — Federal meclisi ticaret ve sanayi âlemin-de hafta tatilini mecbur kılan kanunu kabul etmiştir.

Bes hasta var!

Fransada

İhtilâf

Fransa - İtalya ara-sındaki ihtilâflar

Nasıl halledilebilir, ne diyorlar?

PARİS, 2 (A. A.) — Petit Parisien gazetesi, Fransız İtal-yan münasebatı hakkında ser-dettiği mütalealar arasında ihtil-âfı mucip ve nizalı hususî mese-lelerin hal ve tesviyesine salih tedbirler aramağa bedel bu ka-bilden meselelerin heyeti umu-miyesi hakkında müzakere ya-pılmasını tavsiye etmektedir. Bu gazete, umumî bir anlaşma neticesine vâsil olmak için ihtiyar edilecek hareket noktast-nın iktisadî sahada el birliğile çalışmak meselesi hakkında tet-kikata girişmekten ibaret oldu-ğunu, zira Fransa ile İtalya ara-sında geniş ve müşterek ufuk-lara malik böyle bir saha mevc-ut olduğunu beyan etmektedir.

Alman ordusu

Fransız ordusu kadar kuvvetli mi bulunuyor?

Berlin, 2 (A.A.) — Profesör Foers, Zeit gazetesine gönder-diği bir makede Alman ordusu-nun bugün Fransa ordusu de-recesinde kuvvetli olduğunu is-bata çalışmaktadır. Müfrit mil-liyetçilere mensup gazeteler müstesna olmak üzere bütün matbuat M. Bruning'in malî programını müsait surette kar-şulamaktadır.

Bir muharriri vurdular

Tiyen Çin, 2 (A.A.) — Put-nam weale namı müstearile ma-kaleler yazan İngiliz muharrir-lerinden Lonox Simpson Tiyen Çin gümrükleri komiserinin res-mî dairesinde dün bir Çinli tara-fından kurşunla sırtından yara-lanmıştır. Muharrir Alman has-tanesine nakledilmiştir.

İmparatorda imzaladı

TOKYO, 2 (A. A.) — Lon-dra deniz mahedesini imparator tarafından imza edilmiştir. Mu-ahedenin Japonya hükümetince tasdikına ait son muamele de bu suretle ifa edilmiştir.

TOKYO, 2 (A. A.) — Zi-raat nezaretinde yapılan ilk tah-minlere nazaran 1930 senesine ait pirinç mahsulü takriben 331 milyon 625 bin kileye balıg-olacaktır. Bu miktar geçen se-nekine nazaran 34 milyon 700 bin kilelik bir tezayüt göster-mektedir. Koradaki pirinç mah-sulü geçen senekine nazaran 28 milyon fazla olarak 95 milyon 708 bin kile tahmin olunmakta-dır.

TOKYO, 2 (A. A.) — Ziraat nezaretinde yapılan ilk tah-minlere nazaran 1930 senesine ait pirinç mahsulü takriben 331 milyon 625 bin kileye balıg-olacaktır. Bu miktar geçen se-nekine nazaran 34 milyon 700 bin kilelik bir tezayüt göster-mektedir. Koradaki pirinç mah-sulü geçen senekine nazaran 28 milyon fazla olarak 95 milyon 708 bin kile tahmin olunmakta-dır.

Tayyare ile gelen Amerikalı muhabir

Geçenlerde Rusyadan tayyare ile şehrimize gelen Amerika lı gazete muhabiri M. Hanson dün Atınaya hareket etmiştir. Amerikalı gazeteci, Yunanistan sonra Mısırda gideğini ve tayyaresile bütün dünyayı dolayarak Amerikaya avdet edeceğini söylemiştir.

Memleketimizde çok teshilât gören M. Hanson seyahati esna-sında bazı hükümetler tarafın-dan çıkarılan müşkülâtın şikâ-yet etmektedir.

İlk mekteplerden kürsüler kaldırılıyor

Haber aldığımız göre ilk mekteplerde muallim kürsüleri kaldırılacaktır. Yeni yapılan mekteplerde kürsü konmamakta-dır.

İlk defa olarak Fathite onbe-şinci mektepte kürsüler kaldırıl-mıştır.

Bu suretle talebe muallimden ayrılmamış olacak, daima te-masta bulunacaktır.

Muallim talebeleri arasında dolayarak vazifesini yapacaktır. Bu en son terbiye şekli aynı za-

Istanbulun kurtuluş bayramı pek parlak olacak

Bu sene bayramın her seneden daha parlak bir surette tesidi kararlaştırıldı

Vilâyetçe tertip edilen merasim programı belediyyeye ve kolorduya tebliğ edildi

İstanbul 6 teşrinievvel pazartesi gününe müsadif olan kurtuluş bayramı bu sene büyük merasimle tesit edilecektir.

Halkımız bu bayramı büyük bir sevgile geçirmek için hazırlanmaktadır.

Merasim programı da ihzar edilmiş ve dün Vilâyetten Belediye riyasetine, Kolordu kumandanlığına ve diğer makamata bildirilmiştir.

1 — Her sene İstanbulun kurtuluş bayramının yıl dönümüne tesadüf eden Teşrinievvelin 6 ncı günü, merasimle tesit olunur.

2 — O gün bütün resmî ve hususî emakin, ticarethaneler, vapurlar, tramvaylar gündüz bayraklarla donatılacak ve gece fenerlerle tenvir edilecektir.

3 — Bu merasim askerî kıtaat, mektepler, cemiyetler ve halkın iştirakile olacaktır.

4 — Merasim geçidine iştirak edeceklerin isim ve geçiş surları berveç hi atidir.

A — Motosikletli polisler, B — Askerî bando, C — Harbiye, tıbbiye, Kuleli, Halıcıoğlu, Maltepe ve Deniz lisesi ve deniz efradı cedide mektebi talebesi, tayyare makinist mektebi talebesi, askerî san'atlar mektebi, Ç — Bir piyade alâyı, D — Bir suvari bölüğü, E — Bir topçu taburu, F — Bir muharebe müfrezesi, G — Polis müfrezesi, H — İtfaiye, I — Şehir bandosu, J — Mekteplerin iczileri, K — Liseler talebesi, L — Mehterhane muzikası, M — Esnaf cemiyetleri.

5 — Merasime iştirak edecek kı-taat ve askerî mekteplerin Kolordu, sivil mektepleri marif emaneti, mat-buat, esnaf cemiyetlerini ticaret mü-diriyeti, diğer kıtaat mensup oldu-kları makamlar ihzar edecektir.

6 — Merasim şöyle olacaktır.

Geçit resmi nasıl olacak?
A — Merasim geçidine iştirak edecekler saat tam onda Sultanahmet meydanında içtima etmiş bulunacaklardır. Teşrinievvelin 6 ncı günü Ko-lordu kumandanının Sirkeçide İstan-bul toprağına ayak bastığı tam saat onda Kolordu kumandanlığından tay-in edilecek mevkilerden yirmi bir pâre top atılacak ve ilk top sesi duyulduğu zaman limanda bulunan büyük küçük bütün vapurlar düdükle-ri merasimi tesit edecektir. Halk ve kara naldiyeye vasıtalı bir dakika oldukları yerde durarak İstanbul bu saadete kavuşurken şehitleri tahat-tur ve takdis edileceklerdir. Bu bir dakikayı müteakip kut'alar yürüyüş surlarına göre Sultanahmet meydanından hareket edecektir.

B — Tramvay yolile Alevdar — Salkımsöğüt — Reşadiye — Köprü — Kavaköy — Tepebaşı — İstiklâl cad-desini takiben Taksimine gidilecek ve kolbaşı cümhuriyet meydanında tribünün yakınında tevakkuf edec-ektir.

C — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

Ç — Nutuktan sonra merkez ku-mandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak o-lan ordu kumandanının önünde geçit resmi yapacaktır.

D — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

E — Nutuktan sonra merkez ku-mandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak o-lan ordu kumandanının önünde geçit resmi yapacaktır.

F — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

G — Nutuktan sonra merkez ku-mandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak o-lan ordu kumandanının önünde geçit resmi yapacaktır.

H — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

I — Nutuktan sonra merkez ku-mandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak o-lan ordu kumandanının önünde geçit resmi yapacaktır.

J — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

K — Nutuktan sonra merkez ku-mandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak o-lan ordu kumandanının önünde geçit resmi yapacaktır.

L — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

M — Nutuktan sonra merkez ku-mandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak o-lan ordu kumandanının önünde geçit resmi yapacaktır.

N — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

O — Nutuktan sonra merkez ku-mandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak o-lan ordu kumandanının önünde geçit resmi yapacaktır.

P — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

Q — Nutuktan sonra merkez ku-mandanlığının işareti üzerine kıtaat aynı sıra ile tribünde bulunacak o-lan ordu kumandanının önünde geçit resmi yapacaktır.

R — Bu sırada İstanbul umumî meclisi azasından bir zat tarafından meydanı ihzar edilen kürsüde şehir-namına bir nutuk irat edilecektir

6 — Geçit resmine iştirak edeceklerin Sultanahmette içtimalarını, yürüyüş surlarını, resm geçidin intizamını ve kıtaatın tevakkuf ve harekâtini temine merkez kumandanı murdur.

7 — Yo'larda ve cümhuriyet meydanında intizam ve inzibatın temini ne de Polis müdiri memurdur.

8 — Merasim alayının güzergâhı da tramvay arabaları bulundurulmuş olacaktır.

9 — Cümhuriyet meydanında mu-nasip vüs'atte bir tribünü ve nutu-söylenecek kürsüyü belediye ihzar edecektir.

10 — Tribünde İstanbulda bulunan me'b'uslar, Vali ve belediye meclisi İstanbul umumî meclisi azaları erkân ve ümerayı askeriye, resmî mülkiye, adliye ve maliye, Darülfünun erkânı, maarif erkânı, yasaî fi-kra rüesası, bızır ve meslek cemiyetleri rüesası, Bankalar müdürleri, iktisadî şirketler ve esnaf cemiyetleri rüesası bulunacaktır.

11 — Öğleden sonra saat 16 da belediye reisi ve İstanbul umumî meclisi azasından, cemiyetler mümessillerinden ve firka rüesasından müte-hap birer hey'et kolordu merkezine girerek kolordu kumandanına halke ordumuzda olan şükran hislerini arz edecektir.

12 — Merasime davetli olanlar için kafayet jaket atay ve silindir şapka-kıdır.

13 — Gece cümhuriyet meydanında askerî bando çalınacak ve bu me-danlarla Üsküdar'da Doğancılar parkında belediye tarafından havaî fişekler atılacaktır.

14 — Bu programın gazete ile tebliğ-i davetiye makamına kaimdir.

Vilâyetin bir tebliği
Program ihzar eden komisyon her nasılsa, merasimde matbuatın hal etmeği unutmamıştır. Fakat Vilâ-yet makamı, resen matbuatı ihlal et-miş ve gerek komisyonun genel Belediyeye badema bu hususa riay-et edilmesini tebliğ etmiştir

Mısırdaki Türk vakıfları çok zengin

Türkiyenin Mısırdaki bulunan Vakıflarının takriben 50 milyon lira kıymetinde olduğu anlaşılmıştır.

Bu vakıfların memleketimizde terk ve iadesi için vâki olan teşebbüsât henüz neticelenmemiş olduğundan hali hazırda bunlardan Mısır hükümeti istifade etmektedir.

Vakıflarla alakadar aileler hükümetimize müracaat etmişlerdir.

Almanlar keresteye alıyorlar

Bir Alman fabrikası münemesili Mösöy Köpreski (1000) marmere mikâbir ceviz kerestesi almanya üzere şehrimize gelmiştir.

340 doğumlu çocuklar mekteplere alınacak

Maarif müdüriyetine gelen bir tamimde ilk mekteplere 340 tevellütlü olup ta gösterişli olan çocuklar da alınabilecektir.

Umumî Meclise intihap olunacak aza adedi hakkında:

İstanbul Vilâyetinden: Kaza merkezleri belediye hududu dahilinde bulunan nahiye ve köyler de dahil olmak üzere İstanbulun tesbit edilen son tahrirdeki nüfus miktarına nazaran Umumî meclise (61) aza intihap edilecektir.

Belediye şubelerinin her birinin umum belde nüfusuna nazaran olan nüfus nisbeti üzerinden hesap edilerek Beyazıt (Eminönü) şubesine (10) Fatihe (12), Beyoğluna (21), Yeniköye (Sarıyer) (3), Hisar (Beykoza) (3), Üsküdar (4), Kadıköy (5), Adalara (1), Bakırköyüne (2) aza isabet etmektedir. Her şube dahilindeki müntehip gösterilen aza miktarının bir misli fazlası rey verecektir. Keyfiyet Belediye kanununun 22 ncı maddesi hükmüne tevfiқан ilân olunur.

Atletlerimiz her şeye rağmen gittiler

Ekonomi

Zeytinler

Bu seneki mahsul üç misli fazladır
Mahsulün 170 milyon lirayı bulacağı tahmin ediliyor

Ticaret odasına yapılan tetkikat neticesinde bu seneki zeytin rekoltemizin 170,000,000 kilo oldığı anlaşılmıştır. Bu mikdar geçen seneye nispetle üç misli fazladır.

Yapılan tetkikat neticesinde bu seneki mahsulün en yüksek rekolte olduğu anlaşılmıştır. Maamafih gelen malumata nazaran bu sene dünyanın her tarafında zeytin mahsulü fazladır. Bu sebepten ihracat yapabilmek için yeni mahreçler aranmaktadır.

Ihracat emtiyaz hakkındaki broşür

Ticaret Odası tarafından evvelce neşri takarür eden broşürün hazırlanmasına başlanmıştır.

Ihracat emtiyaz hakkındaki malumatı ihtiva edecek olan broşür Oda ticaret raportörü Hakkı Nezihi Bey tarafından yazılmaktadır. Broşür üç lisan üzerinde yazılacaktır.

Broşür için memleketin her tarafından malumat istenmiştir.

Çekoslovakya satışları tütünü

Çekoslovakya ticaret muahdesinde zikredilen bir milyon kilo tütün, Çek rejisi tarafından müşkülât çıkarıldığından ihraç edilememiştir.

Ticaret odası bu hususta vekâlete müraacaat etmekle beraber daha fazla teşebbüsatta bulunmağı zait addetmektedir. Çünkü tütün ihracat müddeti geçmiştir. Oda gelecek seneki ihracat için vekâlete bir rapor verecektir.

Kambiyo muamelesi hakkındaki haftalık bültenler

Yeni mali kanunun tabiki üzere depoziter banka tarafından bir hafta zarfında ihtiyat evrakı nakdiyenin tebeddili suretile yapılan kambiyo muamelesi hakkında bir bülten neşri lâzım gelmektedir.

Haftalık bültenler perşembe günü akşamı Osmanlı bankası tarafından tanzim olunarak konsorsiyom icra komitesine verilecek, icra komitesi de Cumartesi günü içtimada bunu tevkilile matbuata verecektir. Bültenler pazar günü neşredilecektir.

Kambiyo fiatleri

Dün borsada İngiliz lirası 1030 kuruşta açılmış ve aynı fiyette kapanmıştır.

Liret 9,02 Altın 918 kuruştan muamele görmüştür.

Kambiyo Borsası

İsterila	1030—	Leva	65 —,25
Dolar	0,47	—,30	Şiling 3 35,—
Frank	12 00,02	Mark	1 98,75
Liret	9 01,50	Ley	79 —,45
Drahm	86 —,49	Dinar	26 —,89
Frank	2 43,50	Koron	15—,90

Tek taksi hakkındaki itirazlar

Tek taksi evsafına dair olan itirazların belediyeve iblağı için soğürler heyeti umumiyesi tarafından intihap edilen 4 kişilik heyet dün içtima etmiş ve itiraz edilen maddeleri tesbit etmiştir.

Heyet yarım vali beyi ziyaret ile itiraz edilen noktaları arzedecektir.

Belediyenin iki davası

İstanbul belediyesi Yarım gazetesi aleyhinde iki dava açmıştır. Davalar zabıta belediye memurları aleyhinde yazılan bir yazı ile Hakkı Şinasi Paşa ile ve Muhiddin B. in bir odada birleşerek intihap faaliyetleriyle meşgul oldukları hakkındaki yazı dolayısıyla ikame edilmiştir.

Barem

Belediye zabıtasına da teşmil edildi

Cemiyeti umumiyei belediyenin dünkü içtimai

Cemiyeti Belediye dün birinci reis vekili Sadeddin Ferit B. in riyaletinde toplandı. Anadoluya gidecek, müstamel otomobillerle oradan tamir için gelecek olanları oktruva resmin-den istanması için tarifeye bir madde ilâvesi kabul edildi. Mürakabe heyetince tanzim edilen Darülbeydiye ait hesabı kat'ı raporunu okudu. Buna nazaran müessesenin geçen sene varidatı 78bin kuruş lira olduğu anlaşıldı. Rapor azaya henüz tevzi edildiği için müzakeresi gelecek içtima talik olundu. Barem dolayısıyla maaşları ücretle kalbedilen hademelerin tekaüdi-yeden mahrum edilmemeleri hakkında intihap edilen kararın zabıta belediye memurlarına da teşmili teklif edildi. Teklifi vâki bütçe encümenine havale olundu. Göksüderesi kenarındaki çayırda bulunan ağaçlar sahibi tarafından kesilecek satılmakta olduğu için burasım istimlakile mesire mahalli olarak kullanılmasını teklif olundu. Bu da bütçe encümenine gönderildi. Eğrikapıda yapılacak olan ilk mektep binası için alınacak arsanın arşımı 120 kuruş takdir edilmiş ise de sahibi bu muvafakat etmediğinden 200 kuruşla iblağına karar verilmiştir. Haseki hastanesi pavyonunun tamiri için 15 bin lira tahsisat verilmesi kabul edildi.

Garp musiki san'atkarları cemiyeti

Dün şehrimizde "Garp musiki san'atkarları cemiyeti", namıyla yeni bir cemiyet yapılmış ve ilk içtima Mülen Ruj salonlarında yapılmıştır. Hey'etin hey'eti idaresi intihap edilmiş, müteakip içtimada ruznamenin okunması kararlaştırılmıştır.

Cemiyete piyasada çalışan bütün alafranga musiki sanatkarları dahilidir.

Liselere alınan talebe miktardan

Dün öğleden sonra şehrimizdeki bütün lise ve ortamektep müdürleri maarif emini Muzaffer Beyin riyaletinde toplanmışlardır. Bu içtimada mekteplerin vaziyeti görüşülmüştür.

Bu sene liselere kaç talebe alındığı raporlarla maarif eminine bildirilmiştir. Aldığı malumatı nazaran bu sene liselere giren talebe yüzde 30 fazladır.

İstanbul muallimler birliği kongresi

İstanbul muallimler birliği bu ayın 15 inde senelik kongresini Darülfünun konferans salonunda aktecektir.

İstanbul Muallimler birliği Türkiye muallimler birliğinden ayrılmış ve müstakid olarak İstanbul muallimler birliğini teşkil etmişlerdir.

Yeni birlik bu sefer ilk kongresini aktecektir.

Birliğin şimdilik 400 azası vardır. Halbuki umum muallimler birliğinin azası 20 bindir.

İstanbul muallimleri bu suretle daha müsmir hizmetler yapacağına kanaatindedir. Kongre çok mühim olacak, ilmi münakaşalar yapılacaktır.

Aldığımız malumata göre kongrede konuşulacak şeyler suya sabuna dokunmayacaktır.

Konferans..

Tıp Fakültesi riyaletinden: Paris Tıp Fakültesi üstatlarından Profesör Marsel Labbe tarafından 5 teşrinievvel 1930 pazar günü saat 14 te Beyazıtta Darülfünun merkez binasında Paradiyabetler üzerine bir konferans verilecektir.

Beş hasta var!

Mahkemelerde

Bir cinayet

Dalgıç İsmail nasıl öldürüldü?

Katil Mustafanın muhakemesine başlandı

Dalgıç Arap İsmaili sustalı çakı ile öldüren Rizeli Mustafa'nın muhakemesine dün Ağırceza mahkemelerinde başlandı. Okunan dava evrakına göre katil, Domlupnarva purunda atesçidir. Vak'a gecesi, telâşa vapura gelerek şu haberi veriyor:

Ben istasyon tarafından geliyordum. Vagonlar arasından geçerken biri üstüme hücum etti. Karmaniyola düşürdüğüümü anlayınca çakımı çıkararak göğsüne sapladım.şimdi kanlar içinde yatıyor!

Bunun üzerine zabıtaya malumat verilerik İsmailin cesedi kaldırılıyor ve bir taraftan da zabıta ve adliye tahkikata vazıyet ediyorlar. Tahkikat neticesinde merhumun Arap İsmaili sustalı çakı ile yaralayıp öldürdüğünü anlaşıyor ve tevkifine lüzüm görülmüyor. katil hadisesi geçen sene ağustosunun 24 üncü gecesi vukubulduğuna göre epeyce eski bir vak'adır.

Dünkü celsede maznun Mustafa ile kavga olduğu bu kavga kimselerin aleyhine iftira ettiklerini, kaptanlarla da arası açık olduğunu, çarçık ile kap tana gelince, bunların birbirlerini çekemediklerini söyledi.

Dinlenen şahitler Dumlupnar vapuru kaptanlarından Hacı B. vak'a gecesi raylar arasında Arap İsmailin cesedini görmediğini, ertesi günü kulağa Mustafa'nın arap İsmaili vurduğunu rivayeti dolaşmağa başladığını, o gece merhumun telâşlı bir halde gemiye avdet etmesi bu şüpheye kuvvet vermesi tabii olduğuna söyledi. Gelmeli şahitlere tebligat için muhameke 30 Teşrinievvel perşembeye kaldı.

Çamlıca gazinosu vakası nasıl oldu

Çamlıca gazinosu açtırmak yüzünden çıkan ihtilâf üzere emrini dinlemeyen garson Aleksandr öldürmekle maznun Behiç B. in dün Ağırceza mahkemelerine başlandı. Behiç B. mahfuzan mahkemeye getirildi ve maznun mevkisinde yer aldı. Behiç B. isticvabında vak'anın sadece bir kaza eseri olduğunu söyledi. Ve şu tafsilâtı verdi:

O gece yanımızda arkadaşım Nazmi Beyle çalgıcı Neşet Efendi ve hanende Meliha H. olduğu halde Çamlıcaya geldik. Niyetimiz gazinoya açtırmak üzereydi. Keyif halinde ben bir çak el silah attım. Arkadaşım Nazmi B. kolumu tutarak buna mâni olmak istedi. sırada karşımda bulunan garson Aleksandr bu kurşunlardan birile yaralandığı anlaşıyor. Garsonla aramızda ondan evvel hiç bir hâdise olmadı.

Mahkeme, şahit celbi için ayın 23 üncü perşembe gününe kaldı.

Bir hırsız çetesinin muhakemesi

Müteaddit hırsızlıklarla maznun Etem, Zeki, ve Efdalin dün Ağırceza mahkemelerine devam edildi. Şahitler dinlendi. Bunlar maznunların şerkeri Salih Ef. in dükkânından şeker çalarak yakalandıkları ve ceplerinden rakı şişeleri, bir kaç paket sigara ve sair bazı şeyler ve dükkân kurmağa mahsus bir demir zühur ettiğini söyledi.

Muhakeme neticede başka gününe bırakıldı.

Tazminat davası

Beyoğlunda tiyatro sokağında "Resafe", apartmanında faaliyetinde bulunan Mercan Altun-ya nçetesinin derdesti esnasında

Intihap arifesinde Türk kadını

İstanbulda Belediye intihabının başlamak üzere olduğu bugünlerde bazı hususları görüşmeler arasında işitiyoruz. Bir kısım erkekler tereddüt ediyor ve soruyorlar: — Acaba hanımlarımızın reyini hangi fırka lehine tecelileyecek?

Yerinde olmanın bu sualin cevabı Türk kadını için daima şu olmalıdır:

— Türk kadını faziletkârdır, kadrişinastır. Türk kızları dünyeyi kâdar yalnız lise tahsilı yapabiliyorlar. Bugün kızlarımızda Darülfünun sıraları açılmış bulunmaktadır. Kısa zamanda bir hayli doktor, hukukçu, kimyager ve saire yetiştirmiş bulunmaktayız. Türk kadını dünyeyi kâdar yalnız hasta bakıcı, aeme, hademe olabiliyor. Bugün devlete tekaüdiye terkeden memur sınıflarında yer almıştır. Bunlardan kabiliyet gösterenlerin yavaş yavaş şef olduklarını da fahir ile görmekteyiz. Bir hayli mektep müdürümüz kadındır. Düne kadar bir akşam eve sarhoş gelen bir erkeğin her hangi bir tehevürle karısına: "Seni talâki selâse ile boşadım," demesile temelli senelerce evvel atılmış nice Türk yuvaları aile ocakları yıkılmıştır. Bugün bu cinayete imkân yoktur. Bilakis ailesi için artık muzır, gayri kabili islah bir hal almış bir erkeği boşamak için kadın mahkemeye tevdi ediliyor. Bir hayli kadının bugün aile geçindirildiğini fahir ile görmekteyiz. Hülâsa sekiz sene evvelki kadınlıkla seviz sene sonra bugünkü kadınlığın baş döndürücü farklarını bir an olsun insaf ile takdir ile görmemek kabil midir? Henüz Avrupa devletlerinin çoğu yapmamışken 930 şepesinin altı Teşrin gününü şehrimizde Türk kadını'nı altı asır sonra ilk defa intihap sandığının başında görürüz erkekle gibi siyasi haklarını reyini kullanmak bahçiyarlığına ermiş buluyoruz.

Bugün belediye meclislerine intihap etmek ve intihap edilmek hakkını istihâl etmiş bulunan Cumhuriyet Halk fırkasının önmüzdeki intihapta me'bus intihap etmek ve edilmek hakkını bir sene evvelki vâdini hatırlamak lâzımdır.

Kadınlık hareketi Cumhuriyet Halk fırkasının yedi sekiz sene önce yaptığı inkılapların en büyüğüdür ve inkılap mücahadesinin en çetini idi bugün bu yüzden Cumhuriyet Halk fırkası maalesef memleketi kazanmış olduğu bir hayli düşmanla karşı karşıyadır.

Beş Teşrin evvel gününden itibaren rey sandığına başına gelecek bir Türk kadınının velev karşı fırkaya dahi intisap etmiş bulunsaydı ilk reyini kendisi için mücahit olan o fırka aleyhine kullanması ihtimal verilemez. Allah korkusu, hak karşılığı, insaf diye alâkâli mefhumlara hümetkâr olan bir Türk kadını başka türlü hareket edemez. Ve bu Türk kadını'nın vâzifesidir.

Türk kadını faziletkârdır. Türk kadını nankör değildir. Çünkü Türk kadını düşünmeğe mecburdur ki elindeki azatnamesinin altındaki imza Cumhuriyet Halk fırkasının imzasıdır.

Belediyede

Oktruva

Müterakim oktruvalar nasıl ödenecek

Her halde iki tarafı memnun edecek bir hal çaresi bulunmalı

Muadell oktruva tarifesi sanayi erbabi arasında büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Yalnız bir çok müessesat evvelce belediyeve müraacaatla müterakim oktruva vergilerinin muadell tarife üzerinden alınmasını talep etmişlerdi. Bu hususta henüz bir karar intihap edilmiş değildir. Belediyenin müterakim oktruva resminden alacağı bulunan meblâğ geçen sene bütçesine taallik etmesi ve hiç bir kararın makabline şümüli olamaması itibarile bu talebin is'afı bir cihetten mümkün görülmemektedir. Diğer cihet ten ise miktarı fazla bir yekünâ balığı olan eski borçların evvelki tarife üzerinden alınmasıda ısrar edilmek suretile alâkadarların yeniden mağduriyetlerini mucip bir hale meydan ve rilmesi de muvafık bulunmamak tadr.

Bu itibarla hem belediyenin hem de müessesat sahiplerinin menafini telif edebilecek bir çare düşünülmektedir.

Alman grupları kat'ı mukavele imzalandı

Şehrimizde asrı tesisat yapmak üzere belediye ile itilâf eden Alman grupları ile kat'ı mukavele dün imza edilmiştir. Buna nazaran şirket, tiyatro, hâl ve te ferrütına taallik eden projeleri hemen tanzime başlayacaktır.

Şam sigara fabrikası

Şamda bir sigara fabrikası tesisi için Suriyeye giden Tütün inhisarı umum müdürü Behçet B. den muvafık haberler gelmiştir. Gelen haberlere göre, fabrikanın tesisi muamelesi muvafıkryetle intaç olunmak üzere-dir.

Bükreş belediye reisi geliyor

Bugün Romanya bandıralı Re cel Karol vapuru ile şehrimize Bükreş belediye reisi gelecektir.

Orman mektepleri

Büyükdere'deki Yüksek orman mektebine merbut olarak orman mühendis muavini yetiştirmek üzere açılan Orman ameliyat mektebine 25 talebeye mu kabul 80 müraacaat vaki olduğundan talebe arısında pazar günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Yüksek Orman mektebine de alınacak talebe olan 20 talebeyeye mukabil 15 müraacaat vardır. Yüksek Orman mektebi 15 teşrinievvelde, ameliyat mektebi de 25 teşrinievvelde tedrisata başlayacaktır.

M. Diyamandokulos Atınaya gitti

Muhtelit mübadele komisyonundaki Yunan heyeti murahhasasının sabık reisi M. Diyamandokulos dün akşam Ankara vapuru ile Pireye hareket etmiştir.

M. Diyamandokulosu bitaraf reis M. Holstad ile Yunan heyeti murahhasası vapurda teşyi etmişlerdir.

Asım B. bugün dönüyor

Bir müddettenberi Ankarada bulunan Müskirat inhisarı umum müdürü Asım B. in bugün Ankaradan döneceği söylenilmektedir.

Aydın mebusu Mazhar B.

Rusyadaki sühf baytarı hudut ve Boğazlar kongresinde hü kümetimiz temsil eden Aydın me'busu Mazhar B. dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Kış tarifesi

1 T.evvelden itibaren tatbik ediliyor

Tarifede mühim bir değişiklik yoktur

Seyrisefain idaresi, bir Teşrinievvelden itibaren kış tarifesi ni tatbika başlamıştır.

Kış tarifesinde mühim bir değişiklik yoktur.

Şirketihayriye de bir müddettenberi sonbahar tarifelerini tatbik etmektedir.

Yalova kaplıcalarının tatilin den sonra Ada seferlerinde de tadilat yapılacaktır. Çünkü şim di Yalovaya giden vapurlar, gidip ve gelişte Adalara uğramaktadırlar.

Yalova seferlerinin adedi tenakus ettiği zaman tabii olarak Ada seferleri azalacaktır.

mme Pavlova gitti

Şehrimizde bulunan Fransız muharrirlerinden Mme. Pavlova dün sabah tayyare ile şehrimizden hareket etmiştir.

Balıkçılık

Komisyon yarın içtima edecektir

Balıkçılığın inkişafı raporu tatbik edilecek

Ticaret odası balıkçılık komisyonunu yarın büyük bir içtima yapacaktır.

Bu içtima komisyon azasından başka şehrimizde bulunan balık tüccarları da iştirak edecektir.

İçtimada balıkçılığımızın inkişafı için ne gibi tedbirler lâzım olduğu hakkında hazırlanan rapor tetkik edilecektir.

İçtimada balıkçılık mütehassısı M. Weberman da hazır bulunacaktır.

Ankara - İstanbul telefonu bozuldu

Ankara - İstanbul telefon hatında dün akşam Gayve tarafında bir arıza olduğundan saat 17 den sonra konuşmak kalbilmamıştır.

Atletlerimiz dün sabah Atınaya hareket ettiler

Galatasaray klübü ademi iştirak hakkındaki tebliğine rağmen Atınaya giden 4 atletinin kaydını terkin etti

Atlet ve tenisçilerden mürekkep sporcu kafilemiz dün saat onda hareket eden "Stella Ditalya", vapuru ile Atınaya gitmişlerdir.

Sporcu kafilemiz Atletizm federasyonu reisi Bühranettin Bey riyalet etmektedir. Atletizm federasyonu azasından Edip Beyle antrenör Her Abraham sporculara refakat ettiği gibi tenis federasyonu reisi Server B. de tenisiç kafilisinin reisi ve aynı zamanda ihtiyat oyuncu sıfatıyla seyahate iştirak etmiştir.

Gençlerimiz yarın sabah Pireye muvasalat edecek, aynı günde Atınaya bulunacaktır. Bu takdirde 5 teşrinievvelde başlayacak olan atletik müsabakalar için arada bir günlük bir istirahat müddeti kalmış demektir.

Tenis kafilemiz Suat, Sedat, Şirin Beylerden müteşkil bulunmaktadırlar.

Her üç müsabık ayrı ayrı Singl müsabakalara iştirak edeceklerdir. Dabl müsabakalarda Türkiyeyi Sedat — Şirin çifti temsil edeceklerdir.

Sporcularımız lâcivert ceket, gri pantolon ve lâcivert bereden müteşkil yeknasak bir kıyafet giymişlerdir.

Galatasaray klübünün bir tavzihi

Galatasaray spor klübünden: Tamam hazırlanılmadan iştirak edilmek istenen Balkan oyunları hakkında İstanbul mntakasının makul kararına tevfiakan Galatasaray Klübü kendi atletlerinin mezkûr müsabakalara iştirak etmemeleri hususunda lâzım gelen tedabiri intihap etmiş ve mntakamın kararına inzıman eden klübümüz mukarreratını nazarı itibara almayarak seyahate iştirak edeceklerini teziye edileceklerini bildirmiştir. Seçilmiş atletlerden Semih, Mehmet Ali ve Besim Beyler klübümüzün mukarreratına riayetle kafileye iştirak etmiyerek spor disiplinine ve klüpüne karşı olan merbutiyetlerini isbat etmişlerdir. Klübümüze mensup o-

lan, karar hilâfına keffileyetle intihap etmiş olan (Enis, Haydar, Naili, Nejat) Beylerin klübümüze alâkaları bugünden itibaren kesilmiştir.

Yapılan bütün bu tedabiri mâniya akibeti meçhul ve spor şerefimiz hâleldar edebilecek bu seyahate akın kılmak gayesile idi. Mntaka ve alâkadar klüplerin mümanaatlerine rağmen seyahate çıkması olan kafilenin muvafakryetleri en ziyade ümit edilen Semih, Mehmet Ali, Besim gibi üç atletten mahrumiyet esasen fena şerailte müsabakalara iştirak edecek olan Türk ekipini iyice zafa düşür edeceğine nazarı itibare alan klübümüz, bu sabah kafileye iştirak etmemiş bulunan üç atletine bu akşam Atınaya hareket etmelerini teblig etmiştir. Klübümüzü bu müstacel ve son kararına sevkende yegâne sebep, Türk ekipinin kuvvetli elemanlarından mahrum edilmemesinden ibaret bulunmuşu efkârı umumiye arzolanur.

Fenerbahçe - İstanbul muhtelit maçı

T. I. C. I. İstanbul mntakası riyaletinden:

Bugün, mntakamız futbol şampiyonu Fenerbahçe Spor Klübüne birincilik ve Cumhuriyet Halk fırkası tarafından mevzu İstanbul gildi mukâfatları ve İstanbul Spor üçüncü tekmuna (MILLİYET) kupası merasimle ita edilecektir. Bu münasebetle mukâfatların mahalli itası olan Taksim stadyomunda berveçhi ati maçlar yapılacaktır:

Saat 14,30 da İstanbul tekaütleri—Galatasaray tekaütleri.

Saat 15,45 te Merasim.

Saat 16 da İstanbul muhtelitleri—Fenerbahçe.

Kapılar saat 13,30 da açılacaktır.

Fiatler: Balkon ön sıra 300

Balkon ve pist 200

Tribün herkese bilâ tefrik 100

Dühülye 50

Dühülye (asker, talebe, ve klüp mensupları) 25

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Politika

Haftalık icmal

Cemiyeti Akvam hey'eti u-
rumiyesinin hafta arasındaki
tesaisi komisyonların faaliye-
ne inhisar etmiştir. Bu ko-
misyona faaliyetlerinin bazıları
ok dikkate şayandır. Avrupa
Birliği projesini tetkik etme-
k olan komisyon, riyasetine
fösyö Briand'ı, kâtipliğine de
cemiyeti Akvam kâtiibi umumi
Sir Eric Drummond'u intihap
tmıştır. Drummond'un kâtipli
e intihabile Avrupa Birliği
rojesi büsbütün Cemiyeti Ak-
vam sisteminde mal ediliyor,
enevve teşkilâtı için karşı-
or. Komisyon gelecek Kânun-
usaniye kadar hiç bir şey yap-
ıyacaktır. Meclisin de içtima-
la tesadüf eden Kânunusaniye
er devletten iki azanın iştiraki
ile bir içtima daha akdedile-
ektir. Binaenaleyh proje uzun
ir uykuya yattı demektir.

Cemiyeti Akvamın diğer şa-
an dikkat faaliyetlerinden biri
e hafta arası La Heye mahke-
resi azalarının intihabıdır. 15
zadan mürekkep olan bu hey-
t intihap edilmiştir. İsimleri
e mensup oldukları devletler-
e şunlardır:

Altamira (İspanya), Adacı
Japonya), Anziloti (İtalya)
Iustamente (Kübalı), Vən Ey-
nga (Felemenk), Fromaglot,
Fransız), Guerrero (Salva-
or), Cecil Hurst (İngiliz) Kel-
og (Amerika), Rolin Jacue-
yus (Belçika), Rostvorows-
i (Lehli), Şehücking (Alman)
Vang (Çin) Urrutia (Kolom-
ia) Neglisco (Romanya).

Bu hey'et, 1931 senesi Kânun-
usanisinden itibaren işe baş-
yacaktır.

Akalliyetler meselesi de Ce-
evreyi hafta arası hayli işgal
tmıştır. Akalliyetler meselesi
in bu defaki ehemmiyeti dai-
a olduğu gibi şü veya bu mem-
skette akalliyetlere yapılan
uameleden şikâyet değildi.
hemmiyetli bir prensip mesele
i mevzuu bahsolsun. İhtilâf
if şü şeklinde hülâsa edilebilir:

akalliyetlerin himayesi hak-
ındaki muahedelerin vazettiği
hkâm, Avrupa sisteminde dan-
n bir kanun hükmünde mi-
ir? Yoksa yalnız muvakkat bir
uahede mahiyetinde midir?
radaki fark çok mühimdir. Ka-
un hükmünde ise, sistem mu-
hede ile mukayyet değildi.
akalliyet muahedelerini imza
den devletlere sorulmaksın
Cemiyeti Akvam Meclisi,
ayeyi elde etmek için istediği
bi tadilat yapabilir. Diğer ta-
aftan eğer bu taahhütler mu-
adeden ibaret ise, imza eden-
er sorulmaksızın karar veri-
mez. Akalliyetlere ait her me-
eledede olduğu gibi, bu mesele-
de devletler ikiye ayrılmış-
ırdır: 1 — Memleketlerinde
akalliyet olan devletler, 2 — ken-
i milllettaşları akalliyet şeklin-
e başka memleketlerde yaşa-
an devletler, birinci zümrenin
vukatlığını bermutak Fransa
apmıştır. Yunanistan da bu te-

zi müdafaa etmiştir ki, bize
dikkate şayan bir mesele ol-
mak lazımdır. Diğer taraftan
ekalliyetlerin hakuku hakkında
ki ahkâmı daha geniş mânada
telâkki eden devletler Alman-
ya ve Macaristandır.

İngiltere bu müzakerelerde
bıtaraf kalmıştır. Ne bir tarafı
ne de diğer tarafı iltizam eyle-
miştir. İngiliz murahhası,
hükümetin bu mesele hakkında
hususî bir siyaseti olmadığını
beyan etmiştir. Yani bu mese-
lede İngiliz siyaseti, siyasetsiz-
lik şeklinde tebellür etmekte-
dir.

* * *

Cenevrede Fransa ile İtalya
arasındaki bahri tahdidi tesli-
hat müzakerelerinin inkıtar bu
iki devlet münasebatını tekrar
gerginleştireceği benziyor. Ma-
lûmdur ki, geçen Londra bahri
tahdidi teslimat kongresinde
Fransa ile İtalya, aralarındaki
ihtilâfı telif edememişlerdi. O
zaman beri, bilhassa İngilte-
renin de yardımı ile zaman za-
man bir itilâf aranmakta idi.
Böyle bir itilâfa varmak için
son teşebbüs Cenevrede yapılmış-
tı. İhtilâf ta malûmdur: İtal-
ya, bahri inşaatta Fransa ile
müsavat istiyor. Fransa ise bu
müsavatı kabul etmiyor. İtal-
ya müsavatın kabulünü bir mil-
li haysiyet meselesi yapmıştır.

Öyle anlaşılıyor ki, Cenevre
de Fransızlar göz boyayıcı bir
teklif yapmışlardır. Lozan kon-
feransında kâtiibi umumilik va-
zifesini ifa ettiği için bize ya-
banç olmanın Fransız murah-
hası Massigli, iki devlet donan-
malarının adet itibarile müsavı
olmasını fakat tonaj itibarile
Fransız gemilerinin daha bü-
yük omalarını teklif etmiş. İ-
talyanlar bu teklifi kabul et-
mişler. Fransızların diğer bir
teklifi de şu olmuş: 1956 sen-
esine kadar Fransa ile İtalya ü-
çer karşı iki nisbetinde inşa-
at yapmalar. Bu teklif te kabul
edilmeyince müzakerat inkıtar
uğramış.

Şimdi her iki memleket gaze-
teleri kendi noktai nazarı hak-
lı göstermek için neşriyat yap-
maktadır. Fransızlar, büyük
bir müstemleke devleti olduk-
larından Akdenizde, Atlas ok-
yanusunda ve -Pasifik okyanu-
sunda memleket sahibi bulun-
duklarından bahsediyorlar. İtal-
yadan daha muazzam bir devlet
oldukları mânasını tazammun
eden bu iddia İtalyanları daha
ziyade tahrik ediyor. Çünkü e-
sasî dava, İtalya ile Fransa ar-
sında müsavat meselesidir. Ha-
ni özürü kabahatinden büyük-
derler. Fransızların müsavat
kabul edemeyenleri hakkında
beyan ettikleri sebepler, İtal-
yan millî haysiyetini daha ziyade
de rencideye yardımıdan başka
bir işe yaramıyor.

* * *

Çarşamba günü Londrada
imparatorluk konferansı toplan-
dı. İngiliz dominyonlarının is-

tirakile akdedilen imperatorluk
konferansı, İngilterenin dahilî
meselesinden ibarettir. Fakat
İngiliz imperatorluğu gibi ci-
hanşümül bir teşkilâtın azas-
arasındaki müzakereler haricî
politika noktai nazarımdan da
ehemmiyetlidir. Çünkü bu içti-
mada verilecek kararlar, im-
peratorluğun dahilî teşkilâtına ve
iktisadî siyasetine ait te olsa,
dünyayı alâkadar etmesi tabii-
dir.

Ruznameden anlıyoruz ki beş
altı hafta kadar sürecek olan
bu içtima devresinde müzakere
edilecek meseleler üç kısma ay-
rılıyor: 1 — İmperatorluğun
muhtelif azaları arasındaki mü-
tekelil münasebat. 2 — İmpe-
ratorluğun haricî siyaseti ve
müdafaa. 3 — İktisadî mese-
leler.

İngiliz imperatorluğunun teş-
kilâtı, yeni siyaset âleminin en
büyük muammasıdır. Bu teşkil-
lâtın mahiyetini anlıyan yoktur.
Loit Çerç ta bir münasebat
le bunun kuvveti müphemiyet-
tinde olduğunu söylemiştir. Do-
minyonların ana vatanlarına kar-
şı ve her birini yekdiğerie karşı
alacağı vaziyet programsız, vu-
kuatın cereyanına kalmış bir
keyfiyettir.

Haricî siyasete gelince; harp
ten evvel tamamilen Londra ta-
rafından idare edilirken şimdi
dominyonların da hafif terip
müdahaleleri görülüyor. Fakat
bu müdahalelerin daha uzun
müddet müessir olması beklen-
emez. Londra, tarihî vaziyeti,
malûmatı ve tecrübesi dolayısıyla
vaziyete tamamilen hâkimdir.
İngiliz diplomasisi bütün ecne-
bi devletlere küllâh geçirdiği gi-
bi, kolayca dominyonlara da ge-
çirebilir.

İktisadî meseleler, şüphesiz
en mühim ve ecnebi devletleri
en ziyade alâkadar etmesi lâ-
zım gelen meselelerdir. İngilte-
rede imperatorluğu iktisadî bir
kül yapmak için kuvvetli bir
cereyan olduğu şüphesizdir. İn-
giltere imperatorluğu gibi dün-
yanın mühim bir kısmını teşkil
eden memleketlerin iktisaden
dünyanın diğer aksamından ay-
rılmaları demek olan böyle bir
teşebbüsün tahakkuku cihan si-
yasetinin tarihinde mühim bir
merhale telâkki edilmek lazımdır.

İmperatorluk konferansının
müzakere edeceği iktisadî me-
seleler arasında en mühimmi
bu teşkil etmiyor. Gümriük ta-
rifelerine, nakliyata ve iktisadî
hayatın her sahasına şamil çok
ehemmiyetli meseleler vardır
ki, dünyanın bir iktisadî harp
arifesinde bulunduğu bu zaman-
da verilecek kararların daha bü-
yük ehemmiyeti olmak lazımdır.

* * *

Almanya intihabatın doğ-
urduğu karışıklık devam edi-
yor. Vasat fırkaların koalisyonu
olan hükümet, henüz hangi
fırkaları istinat edeceğini ka-

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir.

3 TEŞRİNİEVVEL 1930

IDAREHANE — Ankara caddesi
No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İs-
tanbul.

Telefon numaraları:

İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 "	750 "	1400 "
12 "	1400 "	2700 "

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş
tün. Gazete ve matbaaya ait işler
için müdüriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 23 en az
17 derece idi. Bu gün hava kapalı
olacak azgün mütehavvil esecektir.

raraştırılmamıştır. Verilen bir
karar var: Kararsız vaziyette
Alman Meclisinin huzuruna çık-
mak ve mukadderatını talih
brakmak.

Bir kaç gün evvel intihabat-
tan muzaffer olarak çıkan
millî sosyalist fırkasının ko-
alisyonu girmesi mevzuu bahs
idi. Fakat memleketinde bir nevi
faşistlik kurmak isteyen bu fır-
ka lideri Hitler'in son beyana-
tı karşısında bu fırkanın hükü-
mete iştiraki mevzuu bahsola-
maz. Hitler'in bu beyanını La-
yipzige cereyan etmekte olan
bir hiyaneti vataniye davası mü-
nasebetile yapmıştır. Faşist fır-
kasma mensup olan ve kanunu
esasiye karşı sui kast ve ordu-
da itaatsizliği teşvik cürümleri-
le itham edilen üç zabitan muha-
kemesine şahit sıfatile çağrılan
Hitler, bu mahkemeyi bir nevi
siyaset kürsüsüne çevirmiştir.
Şahit sandalyesinden irat etti-
ği nutukta Almanyanın dahilî
teşkilâtını altüst edecek beya-
natta bulunduğ gibi, harice
karşı muahedelerin de ilga e-
dilmesini tavsiye etmiştir. Hit-
ler intihabattan evvel de aşağı
yukarı aynı şeyleri söylediği za-
man, bu sözler intihabat propa-
gandası telâkki ediliyordu. Şim-
di vaziyet değişmiştir. Hitler
mecliste büyük bir fırkanın lide-
ri ve hükümete girmeğe nam-
zet bir adam olmuştur. Bu vaz-
iyette sözleri daha müessirdir.

Bunun içindir ki gerek Alman-
yada, gerek hariçte son nutuk-
lar büyük bir heyecan uyandı-
rmıştır. Öyle görünüyor ki Al-
manya, mütarekenin akdi gü-
sündenberi geçirmedigi buhran-
lı günleri yaşamaktadır. Bu va-
ziyetten memleketi ancak bü-
yük bir lider kurtarabilir. Tarih
te bir milletin büyük bir lidere,
Almanyanın bugün muhtaç ol-
duğu kadar ihtiyacı olduğu na-
dir görülmüştür.

A. Ş.

Tiyatro Hayatı

Topaz

Darülbedayin ilk oyunu hurpten sonra borjuva
âleminin aldığı şekli acı bir gülünçlikle
tasvir eden bir eserdir..

Darülbedayi tam zamanında yeni
mevsim oyunlarına başladı. İlk oyun
"Marcel Pangol", un iki senedenberi
Pariste mütemadiyen oynanan ve
çok rağbet gören "Topaze", atlı ese-
rinin tercümesi idi. Evvelki akşam
I. Galip ve H. Rasim Beylerin bu
tercümesi birinci defa olarak Tepe-
başı tiyatrosunda sahneye kondu.

Topaz, cihan harbinden sonra
Fransada yüksek burjuva sınıfının
aldığı maddî istikameti acı acı gös-
teren bir eserdir. Eserin esas şahsı
"Topaze", adını taşıyan zavallı bir
muallimidir. Mektebinin içinde dün-
yadan bîhaber, kitaplarını namus,
fazilet, ahlâk telkinlerine inanmış
olarak, yaşayan bu genç hocacık
birden bire bir tesadüf dalaveresi
bir iş adamının eline düşüyor. Bu
adamın metresinin güzelliğine ve
civresine yakalanarak, küçük meblâğlar
mukabilinde adını veren ve
için için vicdan azabile ümitsiz sevgi
duyguları içinde çırpınan bu za-
vallı adamın hayatı kadar feci bir şey
yoktur.

Fakat, eserin müellifi derin bir
san'at görüşüyle bu fecatî eğlen-
celi ve güldürücü bir şekle sokmuş-
tur. Eserin mümtazlığı da hassatan
bu çevriştiren işi geliyor. Zengin
iş adamı elinde oyuncak olmuş fa-
zilet adamını gösterip okuyan ve
ya seyredene ağlatmak isteyen eser-
ler çoktur. Lâkin bu mücadeleyi,
her sahnesinde acı bir yürek burkul-
masını, tatmin edilmeyen bir tece-
süs ve bol gülünç manzara ile can-
landırmak, bu eserin hususiyetini
teşkil ediyor.

Genç Fransız muharriri demokra-
si tarihinin mühim ve buhranlı dev-
resinin en başlı seciyelerini sa-
hne üzerinde canlı şahsiyetler şek-
linde tersime ve insan ruhunun der-
inliklerine nüfuz ederek onu teşkil
eden asli unsurları tasvir muvaf-
fak olmuştur.

Eser, doğrudan doğruya tercüme
edilmiştir. Tercüme dili pürüzsüz
konuşma dilidir. Yalnız biraz uzun-
dur. Bu uzunluk oynanıştaki yavaş-
lıkta birleşerek dört perdilik oyunu
dört buçuk saat sürdülmüştür ki
çoktur. Fransızca konuşmanın sür-
ati ve Fransız sahnelerindeki hare-
ketlerin çabukluğu aslında bu mah-
zura mahal vermemiş olacağına düşü-
nerek tercümeyi biraz daha kısalt-
mak tavsiye edilebilir. Fakat bun-
dan ziyade tavsiye edilecek olan şey,
çabuk oynamaktır.

Darülbedayi sanatkarları mücer-
rep olan maharetleriyle şahısları çok
güzel canlandırdılar. Bizizat "To-
paze", rolünü oynayan Galip, mektep
müdürünü temsil eden Hâzım, iş a-
damı rolünü yapan Behzat, Beyler
esası rolleri takdire lâyık bir suret-
te benimsemişlerdi.

Emin Belig, Hüseyin Kemal, At-
f Beyler ikinci rolleri pek güzel
başta çıkardılar. Mektep müdürünün
kızını Neyyire Neyyir, iş adamının
metresini de Bedia Hanımlar muvaf-
fakiyete ifa ettiler. Şaziye ve Halide
Hanımlar müteaddit küçük rolleri

büyük bir değişiklikle ve zevkle oynadılar.
Darülbedayin bu ilk temsili, mev-
zuun intihabı, ve sahneye vaz' itti-
barile çok ümit verici oldu. İşallah
sonuna kadar böyle canlı, fakat bi-
raz daha sür'atli olarak devam eder.
I. NECMI

Yeni neşriyat

Refikspor

Maliye Vekili Saraçoğlu Şük-
rî Beyefendinin spor işlerimize
hakkındaki mühim beyanatı,
Avrupa haberleri v. s. münderi-
catla renkli olarak çıktı.

ZAYI — Kadıköy Erkek Orta
Mektebi son sınıfından aldığım ves-
ka ile nüfus tezkeremi zayı ettim.
Yenisini çıkaracağımdan hükmü yok-
tur. Mezkûr mektep talebesinden
254 numarolu Zulal

Sinema ve tiyatrolar:

İs. B. Darülbedayi

temsilleri

Bugün matine
saat 15,30 su-
vare 21,30 da
TOPAZ

4 perde
Tercüme eden-
ler: I. Galip,
H. Rasim
Gegen seneki
gibi salt ak-
şamları muallim ve tale-
belerce, çarşam ba akşamları
üniformalı zabıtana ve cumartesi
akşamları umuma tenzilât vardır.

Raşit Rıza ve arkadaşlar

Bu akşam Üsküdar HALE tiyat-
rosunda BİR DONANMA GECESİ
vodvil 3 perde.

Millet tiyatrosunda

Bu akşam NAŞİT ve ŞEVKİ Bey
iki oyun birden ARŞIN MALALAN
tar hey'etli, varyete.

Kadıköy Süreyya Sineması

(Demonya)

Sesli ve sözlü film

Bütün İstanbul halkının bahsettği bir film

ŞEFKAT

(Henry Bataille) in bir şaheserinden muktebes ve JEAN TOULOUT
ve Mm. JEFFERSON COHN tarafından kemali muvafakiyetle temsil
edilen tamamen Fransızca sözlü ve şarkılı film:

OPERA sinemasının vâsi salo-
nunu hincahınc doldur-
maktadır.

İlâveten: Halihazır sözlü dünya havadisleri ve FELIX BAHRIYELİ
KEDİ eğlenceli sesli canlı resim

EBEDİ SERSERİ

LIANE HAİD - GÜSTAV FRÖLICH tarafından
Bu mevsimin en büyük sesi, şarkılı ve konuşan dramı

Taksim bahçesi

Bugün hava müsait olduğu takdirde
VARYETE PROGRAMI ile
BÜYÜK MATİNE

Emlâk ve Eytam Bankası umum

müdürlüğünden:

Satılık emlâk

Esas No.	Mevkii ve Növi	Teminat	Lira
75	Kandilli Vaniköy caddesi 1 No. 11 ma bahçe hane		500
94	Heybeliada Yalı caddesi 2 No. 11 gazino		700

Balâda yazılı emlâk şeraiti atıye ile müzayedeye konulmuştur.
1 — Müzayedede (kapalı zarf) usuliledir.
2 — İhale 20-10-930 tarihinde Ankarada idare meclisimiz
huzurunda icra edilecektir.

3 — Talipler teklif zarflarını ve her mülkün hizasına gösteri-
len teminat akçasını muhtevi makbuz veya kefalet mektubunu
ve şubelerimizden bir lira mukabilinde alacakları şartname ile
birlikte ihale gününden evvel Ankarada umum müdürlüğümüze
göndermelidirler.

4 — İhale bedeli ilki peşin ve mütebaki yedisi yedi sene zar-
fında ihale tarihlerine müsadif zamanlarda istifa edilmek üzere se-
kiz taksitte tediye olunacaktır.

Bu hususta daha fazla tafsilâf almak isteyenlerin şubelerimize
müracaat eylemeleri

"Milliyet", in edebî romanı: 85

Mahmut Yesari

— Açık konuşuyoruz, söyli-
yem. Sana olan vadime rağ-
nen, talihimi herçibadabat de-
tirmeği düşünmedim sanma...
Fakat korktum!
— Belmaan mı?
— Şüphesiz... Aile havasma
alışmamış bir adamın becerik-
sizliğini ve sabırsızlığını dün-
ün! Birdenbire iklim değışti-
ren seyyahlara benziyor, in-
an...
Nevres Vacit'in başı göğüs-
te düşmüştü; dinliyor mu, dü-
şünüyor mu? Belli değildi. Hür-
rem Hakkı, kardeşine dikkat
etti, yüreği sızlıyordu:
— Gelelim sana, Nevres...
Nevres Vacit, gözlerini açtı,
gözbebekleri donuk donuk par-
lıyordu:
— Aynaları sen kır... Bana
da, beni anlat...
— Yalnız sen, değil, bütün
san'atkarlar öyledir. Kendi kry-
metlerini, hakikî kuvvetlerini
kat'iyen bilmezler. Krymet
hakkındaki ölçülerinin, halkın
öçülerinden büsbütün başka,
büsbütün ayrıdır. Cemiyete
bir dirsek çevirginiz, bir burun
kırırız, bir homurdanırız
vardır. Hem takdir beklersiniz,
hem istihlaf edersiniz. Eserleri-
niz beğenilirse, gülersiniz; bu
kadar anlarlar! Evet, herkes bir

eserin bir kısmını, bir parçasını
anlar. Bu, size kifayet etmez.
Anlamazlarsa; tabii anlamaz-
lar, anlayamazlar ki! olur... Hal
buki halk, san'atkarı sever, hür-
met eder. Onun, kendi hakkın-
daki bu insafsız hükmünü, kara-
rını bilmez, hürmetle önünde e-
ğilir. Hissedecek olsa bile hoş
görür, hattâ mahcup bile olur.
Sizler, hakikî kıymet ve kuvve-
tinizi bilmiyorsunuz! Halk, beni
tanıyor, demek ki bütün eser
lerimi okumuş!
Hürrem Hakkı, ellerini biri-
birine vuruyordu:
— Kat'iyen! Belki halkın
bir kısmı, o da tamamını değil,
ancak bir kısmı okumuş, lâkin
ekseriyeti, bir tekini bile oku-
mamıştır; isimlerini bile bil-
mez. Hürmet ettiği, ismi önün-
de takdir edildiği san'atkarın
ne yaptığından, ne yazdığından
haberi yoktur!..
Nevres Vacit, göğüs geçirdi:
— Belma gibi... Ferhunde gi-
bi...
— Hattâ Raşan gibi... Hat-
tâ Fazilet Hanım gibi... Hattâ

Kâmil Bey gibi... Hattâ ve hat-
tâ...
— Söyle!
— Darılma... Hattâ benim
gibi...
Nevres Vacit, hazin birgülüş
le bakıyordu:
— Hattâ Rasih gibi...
— İşte bunda hata ettin!
Hürrem Hakkı, iki elile ma-
sanın kenarını tutmuş, başını
sallıyordu:
— Bunda hata ettin! Senin
tek satırını kaçırmanın biri-
varsın, o da Rasihtir.
Nevres Vacit, inanmaya i-
nanmaya bakıyordu:
— Ciddî mi söylüyorsun.
— Evet... Seni balâlara ça-
karan, yahut yerdin yere vu-
ran münakitlerin yok mu, on-
lardan biri, bir teki, senin e-
serlerini, oğlun kadar dikkat-
le ve alâka ile okumamış ve tah-
lil etmemişlerdir.
— Okumamışlardır, anla-
dım. Fakat tahlil etmemişleri
anlamadım.
— Gene hataya kapılıma..
Seni ve eserlerini bana oğlun

tanıttı. Dur, bir ayna daha kı-
rıyorum. İnsanım ezeli zâfla-
rından biri de yakınlarmı kar-
şı olan istihfaflardır. Nevres
Vacit; büyük, meşhur, değerli
bir edip. Fakat benim karde-
şim, küçük kardeşim. Şu be-
begini elinden aldığım zaman
ağlıyan küçük Nevres!.. Bah-
çede araba oyunu, köşe kapma
ca oynadığımız Nevres değil-
mi. Hani şu, hesap dersle-
rinden dönmemesi için imti-
han tatillerinde kendi dersimi
bırakıp zorla çalıştırdığım
Nevres! Daha şu... Daha bu..
Sen yazıyordun, ben geziyor-
dum. Yavaş yavaş ismin gaze-
telere geçmeğe, sıraya girme-
ğe başladım. Ben, orali olmu-
yordum. Kendi kendime ve et-
rafa: Ha! Çok iyi, çok iyi! di-
yordum. Bir gün, bir kaç da-
kıkamı feda edip te senin bir ya-
zını okudum. Bizim, Nevres,
değil mi? Ben, senin kar-
deşim, on yakını ken aldır-
mıyordum, inanmıyordum, ehem-
miyet vermiyordum. Fakat gün-
ler günleri, seneler seneleri ta-

kip etti. Şöhretin arttı, ismin
etrafında velveller koptu. Ben
bumiskin, derhal değiştim. Ga-
yet ciddî oluverdim; Evet, bi-
zim birader, yazar, doğrusu!
Bir yazını mı okumuştum? Ha-
yır! Bir kitabını mı görmüş-
tüm? Hayır! Bana, yol hediye-
si diye verdiğin, Avrupaya ka-
dar gönderdiğin kitapların ço-
ğu açılmamış, bir yapağınma
el sürülmemiş, olduğu gibi du-
ruyor.. Böyle iken senin söh-
retin kalben, vicdanen tebeil
edenlerden biri de benim. Kar-
deşim olduğun, bu şerefe dola-
yışla ben de iştirak ediyordum,
diye mi? Hayır! Bir gün inkâr
edilemeyen bir kuvvet gördüm.
Bu kadarı asılsız, esasız ola-
maz; demek ki bir şey var! de-
dim. Ve bütün halk gibi senin
hayranların, takdirdikârların sı-
rasına geçtim.

Nevres Vacit, vakit vakit
gözlerini kırıyor, yorgun
yorgun nefes alıyordu:
— Garip şey!
— Hiç garip bulma. Mese-
lâ bir Verdi çıkar, bir Wagner,
bir Bethofen çıkar. Herkes bu
isimleri telâffuz ederken hür-
metle titrer ve eğilir. Rica e-
derim, kaçta kaç Verdi'yi,
Vagner'i, Bethofen'i anlar, de-
miyorsunuz, ne yapmıştı, ne e-
seri vardır? Kimdir, nedir? Bi-
li mi?
— Evet...
— İki satırı bir araya geti-
rememiş edip taslakları var-
dır, Şekispir, Rasin, Korney,
derler, bir daha demezler. Av-
rupada o kadar doluştım. Mu-
lenruju sor, sana haftalık, ay-
lık, senelik numaralarını söy-
liyeyim. Komedî Fransız rep-
ertuarından bir tek isim hat-
rında kalmamıştır. Fakat sı-
rası düştü mü, kendimde far-
kında olmyarak, Rasin, (Cor-
neille) derim, bir daha da de-
mem.
Nevres Vacit, gayriihtiyarî
güldü:
— Teşbihte â hata olmaz.
— O, ayrı bahis. İşte ben
senin ismin, şöhretin önünde
böyle eğildim, böyle mağlûp ol-
dum.

SİNEMA ALEMİ

Haftanın filmleri

Mevsim ilerledikçe sinemalar gösterilen filmlerin çeşidi artmakta ve kıymetleri artmaktadır. Bu hafta esasen mevsim başındanberi açık olan üç film emadan:

Elhamrada
Maruf Alman artisti Villy Haryey ve Lilyan Harvey taraflarından oynanmış olan şarkılı ve müzikli

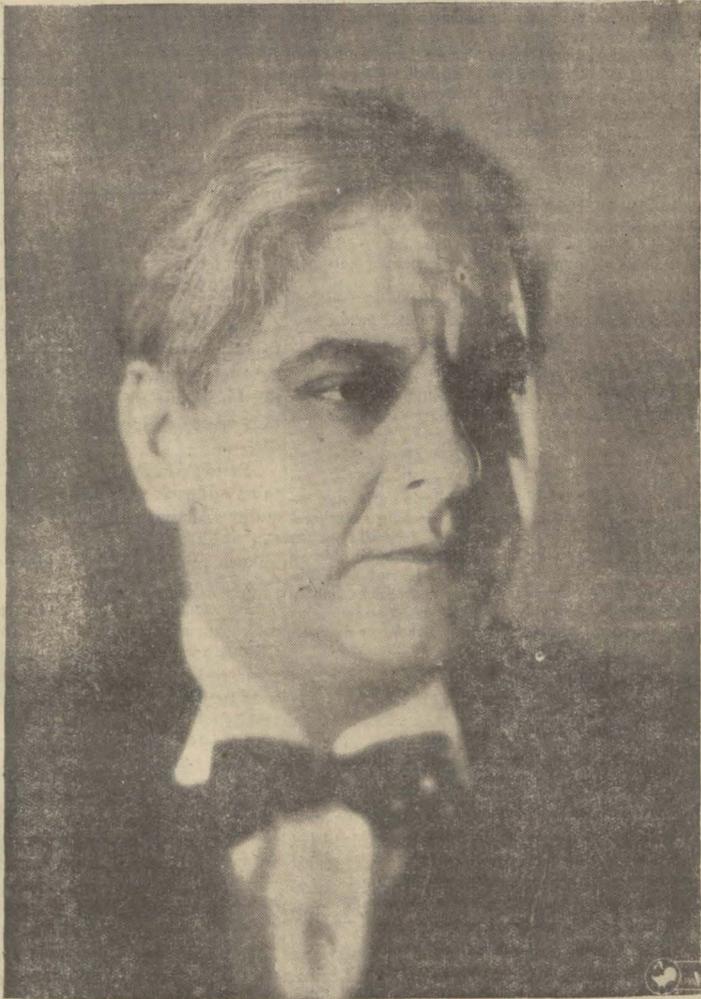
Aşk Valsi
İsmindeki film vardır. Bu filmin kıymeti itibarıyla bu sene piyasaya çıkarılan filmlerin hepsinden yüksektir. Sesi güzel, fotoğrafı güzel, sahne tertibatı güzel.

Filmin mevzuu şöyle hülâsa edilebilir:

Zengin bir otomobil fabrikası sahibinin oğlu Bobby bir gün otomobilinde gezerken kaza uğramış bir otomobile yarımlanmış bir adamı bulur. Bu ikinci otomobilde bulunan Arşidok Ferdinand kenetlenmiş adamı olarak yanına alır. O sırada annesinden bir telefon alan Arşidok Ferdinand ile birlikte Bremen şehrine gelir. O sırada da annesinin arzusu üzerine senei devriyesini tebrik için Brandenburg Evayı ziyarete gider. Bu ziyareten maksat iki genci tanılamak olduğu tesadüfen bulunan Arşidok kendi yerine Bobbyyi büyük uniforma giydirebilir. Prens Eva Arşidokla Bobby ile görüşür. Zaman zaman onunla alay eder ve nişanlanma merasiminde birbirlerini kışkırtarak karar verirler. Lâzım geldiğinde birbirlerine ok atarlar ki Prens ret eder. Bilâhase gelen hakiki Arşidok her şeyi kabul eder. Bobby ile evlenir.

Melek
Bu hafta Melek sinemasında oynanmış olan filmi türkçeye çevrilmiştir.

Hayat dalgaları
İsmiyle geçirmişlerdir. Bu filmi sanatçı hayatını bütün felsefesiyle gösteren bir eserdir. Ve Amerikan Paramunt Şirketinin ünlü filmidir. Filimde oynayanların başcası Nancy Carrol isminde güzel kızdır. Biz onu (üç nikâh) filminde alkışlamıştık. (Hayat dalgaları) filmi sahne tertibatı

Şefkat filminde Jean Toulout

ve uzun bir kısmının renkleri ve ses ve şarkı ve orkestrası itibarıyla mükemmeldir.

Filmin (revü) kısmını Nev York'un en maruf revüisti olan (Zigfrid) revüsü tarafından oynanmıştır. Bilhassa bu kısım pek zengindir.

Filmin mevzuuna gelince: Skid Johnson asabi tabiatlıdır. Bir iş aramak üzere müracaat eden bir kıza müdürünün yaptığı harekete kızarak işini terk ile parasız kalıyor. Ve o kıza tesadüf ederek dost oluyorlar, gördükleri bir ilân üzerine Letty Miller namında birisinin idaresindeki tiyatroya giriyorlar.

Bonny ismindeki kız Skidi çalışmaya teşvik ederken kendi de terakki ediyor, ve evleniyorlar. Zengin bir çiftçi olan Hervey Hovel, Bonnyye âşık oluyor.

Gittikçe şöhret kazanan Skide, Broadwayda "Ziegfeld Follies", revüsünde birinci rolü tekليف ediyor. Bonny kabul için ısrar ediyorsa da revü de ahlâksız bir kadın olan Sylvia Marconun bulunduğu öğrenince müteessir oluyor.

Skid Nev Yorkta büyük muvaffakiyet kazanıyorsa da şaşırıyor ve kendini içkiye vererek Sylvia ile münasebet tesis ediyor. Bonny bunu öğrenince talâk ta-

lep ediyor... Bir müddet sonra Skid gazetelerde talâktan sonra Bonny'nin Hervey Hovelle evleneceğini öğreniyor. Kaybettiğinin kıymetini o zaman daha fazla anlıyor ve tamamiyle içkiye sarılıyor. İşinden atılıyor ve açlığa kalıyor. Letty Miller yeni revüsü için bir kerre daha Skide müracaatı düşünüyor. Fakat da imza sarhoş olan Skidin çalışmayaacağını görünce Bonnyyi telgrafla getiriyor. Sevğilsinin sefaletine tahammül edemiyor ve tutacağı saadeti teperek büyük mes'uliyeti yükleniyor ve kocasını sahneye sürükliyor ve kusurlarını örtterek idare ediyor.

Opera

Bu hafta Opera sineması daha mevsim bîdayetinde hususi davetiyelerle tertip ettiği bir süvarede gösterdiği

Şefkat

İsmindeki Fransızca sözlü filmi geçirecektir. Bu filmi şahsen Fransız sanatçıları oynamıştır. Bu meyanda Jean Toulout ve Marcel Chantal sayılabilir.

Bu filmin mevzuu maruf Fransız muharriri Henry Bataille tarafından yazılmış olan bu isimdeki piyesten alınmış ve daha ziyade (Modern) hale konulmuştur.

Filime piyeste mevcut olmayan sahneler de ilâve edilmiştir. Meselâ musiki karıştırılmıştır.

Sabık Madam Jefferson Cohn ve halihazırda Marcell Chantal bu filmde çok muvaffak olmuştu.

Hey'eti umumiyesile film güzeldir.

Amerikada

Eric Von Stroheim Amerika'ya döner dönmez Universalde oynayacaktır.

Ramon Novarronun gelecek İspanyolca sesli filminde güzel Conchita Montenegro oynayacaktır.

Amerikalılar reklâm yapmakta çok mahirdirler. Bir çok patronlar müşterilerine kahve ve sandviç dağıtırlar, yerlerini verisiye satarlar. Mineapoliste birisi de reklâm için bir mükemmel ziyafet vermiştir.

Emil Yanings tatilden iyi istifade etti. Warner Pros Holivud'a getirmeğe çalışıyor. Fakat Yanings kabul edeceğe benzemiyor.

Şefkat filminde Marcelle Chantal

Avusturyada

Sinema mevsimi Hugo Engel'in "müsrif", ile başlamıştır.

Avusturyadaki küçük müdahitler ses tedarik etmek müşkül olduğu için sessiz film için propaganda yapmaktadırlar. Her halde Chaplinin "şehirin ziyaları",ndan çok ümit vardılar.

Lon Chaney nasıldı

Lon Chaney oynadığı filime göre yüzünü ve şeklini değiştirmek hassasına malikti. Onun için pek çok hikâyeler söylenir. Bir gün Harold Loyd ile Bus

ter Keaton bir bahçede gezerlerken, Buster Keaton bir sümüklü böceğe basmış. Harold da "dik-kat et ezme, belki Lon Chaneydir," demiş.

Charlie Chaplin de aynı suretle düşünür. Çünkü bir gün ihtiyar bir kadını halt silkelerken görmüş ve seslenmiş: "O kadar hızlı vurma elindeki halt belki Lon Chaneydir.. İhtiyar kadın şu cevabı vermiş. "Halt Lon Chaneyin değil benim.."

Bir günde Metro - Golduvyn. Mayerin directörünün kralığına girerek bankadan onun yerine para almıştır.

Bu onun için büyük bir mu-

K. Sinema haberleri

Fox ve Warner Brothers müesseseleri İngilizce imal edilen sesli filmlerin diğer lisanlarda da çevrilmesine karar vermişlerdir.

Geçen sene çevrilen iki İngilizce film Fransızca ve İtalyanca olarak imal edilmiştir.

Warner Brothers 6 İtalyanca, 6 Fransızca ve 6 Almanca film imal edecektir.

Menjou film çeviriyor.

Son zamanlarda Metro Goldwin Meyerle bir mukavele imzalayan Adolph Menjou Joseph von Strenbergin idaresi altında bir film çevirmektedir.

Menjou İngilizce çevirdiği filmlerin Fransızca, İspanyolca ve İtalyancasını da çevirecektir.

Edi Polonun fikri

Berlinden Varşovaya giden Edi Polo bu şehirdeki Kino revüsünün müdürüne halkın sesli filminden bıkararak tiyatro ve revülere rağbet göstereceğini ve bu yüzden sesli filmin ölümüne sebep olacağını söylemiştir.

Polonezce filmler

Varşova tiyatrosunun en mühim sanatçıları Polonezce filmler çevirmek üzere Paramontla bir mukavele imzalamışlar.

Vaziisahne Ardynski (Doktorun esrarı) ismindeki filmin polonezcesini Paramout hesabına çevirmiştir.

Clara Bowun yeni çevirdiği "Düğün gecesi,, namındaki filmine: İki şehir elbisesi, iki çay elbisesi, bir soire elbisesi, bir spor elbisesi, iki gayet sık pijama ve bir de güzel sabahlık lâzımmış.

vaffakiyet idi. Çünkü kendi oldukça şişman olduğu halde zayıf bir adamı taklit etmişti.

Stüdyonun lokantasında Oswald Strauss bir ihtiyar kadının elinden çekmediği kalmamış çok gevezeye olan bu kadın Lon Chaney imiş.

Bir gün gazetecinin biri Lon Chaney ile mülakat yapmak ister. Uşağı evde olmadığını söyleyince: "Ziyarı yok, efendinize söyleyin yarın gazetemde bu günkü mülakatı okusun,, der

Aşk Valsi filminde n. Lilyan Haryey

SEYRİSEFAİN

Merkez Acente; Galata köprü Başında; Beyoğlu 2362 Şube acentesi; Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında. Telefon Ist. 2740

Badema Antalya postaları yapılmıyacaktır.

Trabzon birinci postalarını badema İstanbul'dan salı günleri saat 18 de kalkacaklardır.

5 Teşrinievvel pazar İzmir postası yapılmıyacaktır

İzmir sür'at postası (Gülce) vapuru 6 teşrinievvel pazarı 14,30 da Galata rıhtımından kalkarak Salı sabahı İzmir'e varır ve çarşamba 14,30 da İzmir'den kalkarak perşembe sabahı gelir. Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

Bozcaada postası (GELBOLU) vapuru 4 teşrinievvel cumartesi 17 de idare rıhtımından kalkarak Gelibolu Lapseki Çanakale İmroz Bozca adaya gidecek ve dönüşte Çanakale Lapseki Geliboluya uğrayarak gelecektir.

6-7. teşrinievvel 1930 erkeklere 8. Teşrinievvel 1930 kadınlara Türkiye Seyrisefain idaresi müteakidın eytam ve eramılın Eylül 930 maaşları balada muharrer günlerde verileceğinden Eylül 930 yoklama ilmihaberlerini yaptırmış oldukları halde mezkûr günlerde gelmeleri ilân olunur.

SOÇETA ITALYANA DI SERVIST MARİTTİMİ

Konstantinopol vapuru 6 Teşrinievvel Pazartesi (Napoli Marsilya ve Cenova)ya gidecektir.

Albania vapuru 8 Teşrinievvel Çarşamba (Burgaz, Varna, Köstence, Sultna, Kalas ve İbralle)ye

Atlantik vapuru 9 Teşrinievvel Perşembe (Napoli, Marsilya ve Cenova)ya gidecektir.

Tafsilât için Galatada merkez rıhtım hanında umumî acentesine müracaat. Tel: Beyoğlu 771 - 772 ve ya Beyoğlunda Perapalas altında Natta Nasyonal Türkîş turist acenalye

Telefon Beyoğlu 3599 ve ya Tokatlıyan karşısında beynelmile yataklı vagon kumpanyasyua

Tel: Beyoğlu 2330 ve yahut İstanbulda Eminönünde İzmir sokagında 8 Numarada acente vekilline müracaat.

Tel. İstanbul 779

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI

KARADENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

Dumlu Pınar

vapuru Pazar günü 5 teşrinievvel akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizye) azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci'de Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon: İstanbul 2134

Jandarma imalâthane müdiriyetinden:

100 ilâ 126,500 metre yazlık elbiselik kumaş kapalı zarf mukamaka ile satın alınacaktır. Munkassa İstanbulda Gedik paşada jandarma imalâthanesinde 8 teşrinievvel 930 çarşamba günü saat 14 de yapılacak şartname imalâthanedan verilir, teklifnamesinin tarzı imlası şartnamede yazılıdır.

Jandarma imalâthane-si Müdiriyetinden:

1740 adet Eşya çantası pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlık 4 teşrinievvel 930 Cumartesi günü saat 14 de Gedik paşada jandarma imalâthanesinde intac edilecektir.

Umumî Meclis intihabı pazar sabahı başlıyor. Nerelerde rey verileceğini aşağıdaki resmî ilânlarda okuyunuz.

Beyazıt (Eminönü) belediye şubesi intihap encümeni riyasetinden:

İstanbul umumî meclisine aza intihabı için kaza dahilindeki mahallat ahali muhtemesinin hangi gün ve hangi saatten hangi saate kadar rey verecekleri aşağıda gösterilmiştir.

Belediye kanununun 41 inci maddesine göre her mün tehip kendi reyini getirip intihap sandığına atmamakla mükelleftir. Hiç bir sebep ve suretle başkasının namına intihap pusulası sandığa atılamaz. Hakkı intihaba malik olanların beraberinde nüfus tezkeresi veya hüviyet cüzdanı ile aşağıda gösterilen mahallere gelmeleri ilân olunur.

Mahalles	Saati	Sandığın bulunduğu mahal
Hoca paşa	7 ilâ 14	Hoca paşa camii
Hobyar	7 " 14	" "
Şeyh Mehmet geylani	14 " 19	Bahçekapı hidayet camii
Çelebi oğlu Alâaddin	14 " 19	" "

6 teşrinievvel 930 pazartesi

Sarı demir	7 " 13	Üç mihraplı camii
Demir taş	7 " 13	" "
Yavuz er sinan	7 " 13	" "
Hacı kadın	7 " 13	" "
Hoca giyasettin	7 " 13	" "
Süleymaniye	7 " 13	" "
Zindan kapı	13 " 19	Rüstempaşa camii
Abi çelebi	13 " 19	" "
Rüstem paşa	13 " 19	" "
Tahta kale	13 " 19	" "

7 teşrinievvel 930 salı

Beyazıt	7 " 13	Bayazıt camii
Tavşan taşı	7 " 13	" "
Mimar kemalettin	7 " 13	" "
Mimar hayreddin	13 " 19	Gedik paşa camii
Saraç isak	13 " 19	" "
Emin sinan	13 " 19	" "

8 teşrinievvel 930 çarşamba

Kalenderhane	7 " 13	Şehzadebaşı muvakkithanesi
Monla hüsv	7 " 13	" "
Kırk çeşme	7 " 13	" "
Kemal paşa	7 " 13	" "
Baba hasan alemi	7 " 13	" "
Gureba hüseyin ağa	13 " 16	Valde camii
İne bey	13 " 16	" "
Camcı ali	16 " 19	Lâleli apartimanları
Balaban ağa	16 " 19	" "

9 teşrinievvel 930 perşembe

Alemdar	7 " 10	Firuz ağa camii
Binbir direk	7 " 10	" "
Sultanahmet	10 " 14	Akbıyık camii
Can kurtaran	10 " 14	" "
İsak paşa	14 " 16	Küçük ayasofya camii
Küçük ayasofya	14 " 16	" "
Monla fenari	16 " 19	Atik ali paşa camii

10 teşrinievvel 930 cuma

Şehsuvar	7 " 10	Kadirga meydanı
Bayram çavuş	7 " 10	" "
Çadırcı ahmet	10 " 12	Kum kapı meydanı
Muhsine hatun	10 " 12	" "
Kazani sadi	13 " 14	Nişancı camii
Nişancı	13 " 14	" "
Tülbentci	14 " 19	Lângada pelis karakolu yan tarafı

11 teşrinievvel 930 cumartesi

Mercan ağa	7 " 19	Mahmut Paşa camii
Daya hatun	7 " 19	" "
Mahmut paşa	7 " 19	" "
Süruri	7 " 19	" "

Fatih belediye şubesi intihap encümeni reisliğinden:

1 — İstanbul umumî meclisine aza intihabı için reylerin kabulüne başlanacaktır.

2 — Rey kabulü müddeti 7 gündür, 5 teşrinievvel 930 pazar günü başlanıp 11 teşrinievvel 930 cumartesi günü saat 18 e kadar devam edecek ve işbu 7 gün sabahları 8 de başlanıp akşamları 18 de tatil edilecektir.

3 — Hangi mahalle müntheiplerinin hangi günler nerelerde rey verecekleri aşağıya yazılmıştır.

4 — Her müntheip kendi reyini bizzat sandığa atmakla mükelleftir.

5 — İntihap defterlerinde isimleri kayıtlı olan müntheiplerin işbu müddet zarfında nüfus hüviyet cüzdanları ile beraber intihap encümenine müracaatla defterlerdeki isimleri hizasma imza ettikten sonra reylerini sandığa atmaları ilân olunur.

Fatih

5 teşrinievvel pazar günü Fatih belediye dairesinde: Molla şeref, Kırmastı, Şehresmi, İskender paşa, Hoca veys, Sinan ağa, Sofular, Muratpaşa, Hasan halife, Hussam bey, Muhtesip İskender, Keçeci karabaş, Hatice sultan, Mimar sinan, Neslişah.

6 teşrinievvel 930 pazartesi günü ereyli camiinde: Nevbahar, Melek hatun, Ördek kasap, Velet kara baş, Merkez efendi, Deniz aptal, Ereyli, Arpa emini, Fatmasultan, İbrahim çavuş, Uzun Yusuf, Seyit ömer, Ömer, Beyazıt ağa.

7 teşrinievvel 930 salı günü hacıbayramı haftanı camii: Davut paşa, Çakır ağa, Kürkçü başı, Kasap İlyas, Cerrah paşa, Keçi hatun.

8 teşrinievvel 930 çarşamba gül camiinde: Kasap timarhan, Haraççı kara mehmet, Müftü ali, Haydar, Küçük mustafa paşa, Apti su başı.

9 teşrinievvel 930 cuma Fıkaraperver binasında: İslâm bey, Rami yeni mahalle, Cezi ksampaşa, Eyup sultan, Aptülvedut, Fethi çelebi, Gümüş suyu, Dökümciler.

Nişancı mustafa paşa, Üç şehitler, Cuma, Topcular, Ali bey köyü.

10 teşrinievvel 930 perşembe Balat belediye mevkiinde: Hatip muslahattin, Tevki cafer, Kogacı dede, Avcu bey, Molla aşkı, Derviş ali, Kâtip muslahattin Kariyei atik ali paşa, Hamami muhittin, Tahta minare, Hızır çavuş, Kasım günani, Atik mustafa paşa, Beyçeğiz, Balat karabaş.

11 teşrinievvel 930 cumartesi Samatya polis karakolunda: Hacı kadın, Koca mustafa paşa, İmrahor, Ali fakih, Arabacı beyazıt, Hacı hüseyin ağa, Hacı hamza, Canbaziye, Hacı evhat, Kazlı çeşme, Sancaktar.

İstanbul belediyesi Beyoğlu şubesi intihap encümeni riyasetinden:

İstanbul belediyesi umumî meclisine mahallelerimizden aza intihap etmek hakkını haiz olanlar; Teşrinievvelin 5 inci pazar gününden itibaren reylerini vermeğe başlayacaklardır.

1 — Hangi mahallelerin hangi gün hangi saatten hangi saate kadar reylerini verecekleri ve sandığın nerelerde bulunacağı aşağıda gösterilmiştir.

2 — İntihap encümeni rey kabulü günlerinde sabahleyin saat 9 da işe başlayacak ve akşamları saat 18 de işe nihayet vererek sandığı kapıyacaktır.

3 — Rey sahibi zevatın bir sühulet olmak üzere intihap gününe kadar mahalle muhtarlarınca kendilerine tevzi olunacak sıra numaralı pusulaları muhafaza ederek rey vermeğe geldikleri zaman isim ve adreslerini o numaralar ile bildirmeleri evvelce de ilân ve tavsiye edilmişti, şimdi de sureti mahsusada rica ve tavsiye olunur.

4 — Belediye kanununun 41 inci maddesine göre her rey sahibi nüfus tezkeresi veya nüfus hüviyet cüzdanı mutlaka yanında olarak gelmelidir. Tezkeresiz ve cüzdanı olmayanların rey pusulaları kabul olunamayacağı ilân olunur.

Beyoğlu

Reylerin kabulü günleri 5-10-930 Pazar

Kılıçlı camii avlusunda: Sabahdan öğleye kadar. Kemankeş, Hacı mimi, Müeyyet zade, Yeni camii Mahalleleri

Kule dibinde mahalli mahsusada öğleden sonra akşama kadar Arap camii - Emekyemez - Bereket zade - Şahkulu mahalleleri.

6-10-930 Pazartesi Belediye dairesinde sabahdan akşama kadar Kuloğlu - Cibangir - Gümüşsuyu - Kocatepe - Kâtip Mustafa çelebi - Firüz ağa - Çukur cuma - Şehit Muhtar bey - Bülbül-Bostan - Hüseyin ağa - Tom Tom - Asmalı mescit - Kamer hatun - Kalyoncu kulluğu; Mahalleleri.

7-10-930 Salı Teşvikiye camii avlusunda sabahdan akşama kadar.

Feriköy - Dua tepe - Cumhuriyet - Şişli - Bozkurt - İnönü - Pangaltı - Eski şehir - Mecidiye - Mesrutiyet - Halâskâr Gazi - Teşvikiye - Harbiye - Kâğıthane; Mahalleleri.

8-10-930 Çarşamba Sütlüce Mahmut ağa camiinde Sabahdan öğleye kadar, Sütlüce mahallesi, öğleden saat 16 ya kadar Halıcı oğlu iskelesinde Piri paşa mahallesi, Saat 16 buçuktan akşama kadar Hasköy iskelesi yanında Eski belediye mevkiinde Keçeci piri mahallesi.

9-10-1930 Perşembe Camii kelir avlusunda sabahtan akşama kadar.

Sürüri - Kaptan paşa - Kadı Mehmet efendi - Camii kebir - Hacı Ahmet - Bedrettin - Yeni şehir - Piyale - Hacı hüsv - Yahya kâhya; Mahalleleri.

10-10-930 Cuma Fındıklı camii avlusunda sabahtan akşama kadar.

Ömer avni - Kılıçlı - Pürtelaş Hasan efendi; Mahalleleri.

11-10-930 Cumartesi ortaköy camiinde sabahtan öğleye kadar Ortaköy mecidiye - Ortaköy mahalleleri.

Sinan paşa camiinde öğleden akşama kadar.

Abbas ağa - Yıldız - Cihan numa - Sinan paşa - Dikili taş - Vişne zade - Müradıye - Türk Ali; Mahalleleri.

Yeniköy (Sarıyer) belediye şubesi intihap encümeni riyasetinden:

İstanbul umumî meclisine aza intihabı için aşağıda muharrer mahallerde tayin edilen saat ve günlerde reylerin sandığa atılacağı mukarrer bulunmuş olduğundan ahali muhtemesinin mezkûr günlerde hüviyet cüzdanı ve ya nüfus tezkereleriyle birlikte reylerini vermek üzere sandık başına gelmeleri ilân olunur.

Yeniköy (Sarıyer)

5-10-930 pazar saat 9-12, 14-17 de: Rumelifeneri, Garipçe, R. kavağı, Yenimahalle, Sarıyer, Maden, (Sarıyer camii son cemaat yerinde)

6-10-930 pazartesi saat 9-12, 14-17 de: Tarabya, Yeniköy, İstinye, (Yeniköyde Mollaçelebi camii son cemaat mahallesi)

7-10-930 salı saat 9-12, 14-17 de: Büyükdere, Kireçburnu, Bahçeköy. (Büyükdere kaymakamlık dairesinde)

8-10-930 çarşamba saat 9-12, 14-17 de: Uluköy, R. Hisari, Ayasağa, (Uluköyde Muvakkithane C. de İbrahim efendi kahvesi)

9-10-930 perşembe saat 9-12, 14-17 de: Bebek, Arnavutköy, Kuruçeşme. (Arnavutköyde H. İhtiyariye odasında)

10-10-930 cuma saat 9-12 de: Kemerburgaz, Petnehor, Piriççi. (Kemerburgazda camide)

11-10-930 cumartesi saat 9-12, 14-17 de: Kilyos, Zekeriyaköy, Demirci, Kısırkaya, Gümüşdere, Uskumru, (Uskumru köyüde camide)

Hisar (Beykoz) belediye şubesi intihap encümeninden:

İstanbul umumî meclisi için aza intihabı 5 Teşrinievvel 930 pazar günü saat 8 de başlanarak 11 teşrinievvel 930 cumartesi günü akşamı saat on sekizde nihayet verilecektir. Rey sandığının hangi köylerde ve mahallelerde ve hangi gün ve saatlerde bulunacağı zirde gösterilmiştir. Müntheiplerin mezkûr saatlerde encümen huzurundaki rey sandığına kazununun tarifati dairesinde nüfus tezkeresi veya hüviyet cüzdanları ile birlikte müracaatla itayî rey eylemeleri ilân olunur.

Hisar (Beykoz)

5 teşrinievvel 930 pazar saat sekiz Beykozdan hareket: (Muratlı, Enceli) Koçollu, Ömerli, Sıra pınar, Hüseyinli, (Kılıç) polonez.

6 teşrinievvel 930 pazartesi saat sekizde: Cumhuriyet (Bozhane, Göllü, Ökümce) paşa mandra, Ali bahadır, Mahmut şevket paşa.

7 teşrinievvel 930 salı saat sekizde: Dereseği, Akbaba, Poyraz, (Fener, Riva) (Anadolu Kavağı, Mihrışah).

8 teşrinievvel 930 çarşamba: Saat 9,30 da Umuryeri, 10,5 da Servi burau, 12 de Yağ köy, 16 ilâ 25 Beykoz.

9 teşrinievvel 930 perşembe: Saat 8 de (Paşa bahçe, İncirköy) 11 de Çubuklu, 12,5 da Kanlıca, 14,5 da Gökusu Yeni mahalle, 16,5 ilâ 20 A. hisar.

10 teşrinievvel 930 cuma: Saat 8 de Kandilli, 10,5 da Vaniköy, 11,5 da kuleli, 12,5 da Çengelköy, 16,5 ilâ 20 Beylerbeyi, Küplüce, Abdullâh ağa.

11 teşrinievvel 930 cumartesi: Saat 8 de Burhaniye, 9,5 da İcadiye, 13 ilâ 18 Kuzguncuk.

Üsküdar belediye şubesi intihap encümeni riyasetinden:

Üsküdar belediyesi hudutları dahilinde belediye intihabına birinci teşrinin beşinci pazar günü sabahı saat sekizde başlanacak ve birinci teşrinin on birinci cumartesi günü akşamı saat on sekizde intihabata nihayet verilecektir. İntihap defterlerinde isimleri yazılı müntheiplerin hüviyet cüzdanı veya nüfus tezkereleriyle birlikte müracaatları ilân olunur.

Encümenince kararlaştırılan program aşağıda yazılmıştır.

Usküdar

5 ve 6-9-930 Pazar, Pazartesi günleri Üsküdar kaymakamlık dairesinde:

Çakırcı Hasan paşa, İhsaniye, Selimiye, Ayazma, İmrahor Ahmet çelebi, Hamça Fakih, Salacak, Sinan paşa, Tavaşi Hasan ağa mahalleleri:

7-10-930 Salı günü Bulgurlu mescit camii derununda: Kara Davut paşa, Kepeçdede, Bulgurlu mescit, Evliya hoca, Tembel Hacı Mehmet, Solak Sinan mahalleleri,

8-10-930 Çarşamba günü Selman ağa camii derununda Selman ağa, Hacı Hesna hatun, Rumi Mehmet paşa mahalleleri:

9-10-930 Perşembe günü Valde atik camii derununda Valde atik, Arakiyeci Hacı Mehmet, Arakiyeci Hacı Cafer, Tabaklar, Kazasker Ahmet efendi, Ahçıbaşı, mahalleleri:

10-10-930 Cuma günü Yeni mahallede, Murat reis, Pazarbaşı, Selâmi Ali efendi mahalleleri,

11-10-930 Cumartesi günü, Altunı zade, Kısıklı, Bulgurlu, Umraniye mntakaları (işbu mntakanın son noktası olan Umraniye kariyesinde Dudullu, Çekme köy Küçük bakkal köyleri intihaba iştirak edecektir.)

Kadıköy şubesi intihap encümeninden:

Kadıköy belediye hududu dahilinde mukim olup umumî meclisine aza intihap etmek ve olunmak hak ve salâhi yetini haiz zevatın dairesi belediye salonundaki intihap sandığına reylerini atmamak üzere hüviyet cüzdanları veya nüfus tezkereleriyle aşağıda gösterilen cedvelde mahalle sırasile irae edilen günlerde sabah saat 8,30 dan akşam 17 ye kadar ve tayin olunan günlerde mazeretlerine bina en gelmiyen zevatın istimali rey etmek üzere son gün olan 11 — 10 — 930 cumartesi günü saat 18 e kadar belediye dairesine gelmeleri ilân olunur.

5-10-930 pazar: Osmanağa, İkoaliye

6-10-930 pazartesi: Caferaga, Hasanpaşa.

7 ve 8-10-930 salı ve çarşamba: Rasimpaşa, İbrahimağa, Osmaniye, Mecidiye.

9 ve 10-10-930 perşembe, cuma: Zühtüpaşa, Tuğlacı, Göztepe, Merdivenköy, Sahrayı cedid, Suadiye.

11-10-930 cumartesi: Bostancı, İçerenköy, Kozyatağı, Adalar belediye şubesi intihap encümeni riyasetinden:

Teşrinievvelin beşinci pazar gününden itibaren rey kabulüne başlanacaktır. Muhtelif adalarda ikamet eden müntheiplere sühulet olmak üzere sandığın hangi gün hangi adalarda ve nerelerde bulundurulacağı aşağıda yazılıdır. Ona göre intihap defterlerinde isimleri yazılı müntheiplerin nüfus tezkeresi veya hüviyet cüzdanları ile birlikte saat ondan on sekize kadar mezkûr günlerde sandık başında bulunan intihap encümenine gelerek tarifati kanuniye dairesinde imza ve adresi tahtında rey pusulasını bizzat sandığa atması ilân olunur.

Adalar

5-10-1930 pazar, 6-10-1930 pazartesi: Büyükdada müntheiplerinin reylerini kabule mahsus olmak üzere Belediye dairesinde.

7-10-1930 salı, 8-10-1930 çarşamba: Heybeliada müntheiplerinin reylerini kabule mahsus olmak üzere Heybeliada belediye mevkiinde.

9-10-1930 perşembe:

Devamı 8inci sahifede

